

Rok IV.

Nr 2.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WILEŃSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Wilno, dnia 10 lutego 1927 r.

Redakcja i Administracja:

Wilno, Wolana 10. Kuratorjum Okr. Szk. Wil. Konto P. K. O. Nr. 30.466.

Pojedyńcze numery do nabycia w Księgarni Stow. Naucz. Pol. w Wilnie ul. Królewska Nr. 1.

Pozycja	T R E Ś Ć :	str.
26. Zmiany w sieci szkolnej		38
27. Okólnik Min. W. R. i O. P. w sprawie interwencji posłów i senatorów		43
28. Rozporządzenie Min. Spr. Wojsk. w sprawie przyznawania szkołom prywatnym praw gimnazjów państw.		44
29. Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. w sprawie kwalifikacji zawodow. duchownych rzymsko-kat.		44
30. Okólnik Min. W. R. i O. P. w sprawie pomocy kancelaryjnej w gimnazjach państw.		45
31. Okólnik Min. W. R. i O. P. w sprawie zwrotu dokumentów w związku z art. 97 Ustawy emerytalnej		46
32. II Okólnik Min. W. R. i O. P. w sprawie zwrotu dokumentów w związku z art. 97 Ustawy emerytalnej		47
33. Okólnik Min. Skarbu w sprawie czasokresu używalności munduru		48
34. Okólnik K. O. S. Wil. w sprawie tymczasowych przepisów dla prywatnych szkół średnich		48
35. Okólnik K. O. S. Wil. L. I-1739/27		52
36. Okólnik K. O. S. Wil. w sprawie przechowywania dokumentów nauczycielskich		53
37. Okólnik K. O. S. Wil. w sprawie popierania krajoznawstwa		54
38. Okólnik K. O. S. Wil. w sprawie kursów metodyki pracy oświatowej		54
39. Okólnik K. O. S. Wil. w sprawie wyjaśnień do art. 11 Ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli		55
40. Instrukcja K. O. S. Wil. w sprawie składania podań nauczycieli szkół powszechnych		56
41. Okólnik K. O. S. Wil. w sprawie zakupu książek w związku z „miesiącem książki”		58
42. Okólnik K. O. S. Wil. w sprawie powierzenia prac instruktorskich p. R. Czyżewskiemu		68
43. Odezwa w sprawie „miesiąca książki”		68
44. Ogłoszenia urzędowe		69
45. Komunikaty i zawiadomienia		70
46. Pochwały i odznaczenia		70
47. Dział nieurzędowy		71

Zmiany w sieci szkolnej.

Tymczasowe orzeczenia organizacyjne.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8.VII.1926 r. L. I—15400-26. (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6, poz. 55) zatwierdzam 14-ty punkt szkolny w gminie wojstomskiej, pow. wilejskiego:

Punkt szkolny	Stopień organizacyjny	Miejscowości obwodu szkolnego
Mordasy	1 kl.	Mordasy, Kołowsucie, Nowosady, Powpocze i Piaseczno.

W związku z powyższem wsie Mordasy i Nowosady wyłącza się z obwodu szkoły w Wojstomiu.

Wilno 11.I.1927. L. I—29715-26.

Kurator Okręgu Szkolnego
w/z D-r Z. Fedorowicz.
Naczelnik Wydziału.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8 lipca 1926 r. L. I—15400-26 (Dziennik Urzędowy Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55), zatwierdzam 13-ty punkt szkolny w gminie kurzenieckiej, pow. wilejskiego:

Punkt szkolny	Stopień organizacyjny	Miejscowość obwodu szkolnego
Iwoncewicze	1 kl.	Iwoncewicze, Kłynie, Plikowicze

W związku z powyższem Iwoncewicze wyłącza się z obwodu szkoły 2 kl. w Chołopach, gm. wilejskiej, i Kłynie z Plikowiczami z obwodu szkoły 2 kl. w Krzywem-Siole, gm. Kurzenieckiej.

Wilno, 12.I.1927. L. I—199-27.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) w/z D-r Z. Fedorowicz.
Naczelnik Wydziału.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8.VII.1926 r. L. I—15400-26 (Dziennik Urzędowy Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55) zatwierdzam nowy punkt szkolny w gminie budstawskiej, pow. wilejskiego:

Punkt szkolny	Stopień organizacyjny	Miejscowość obwodu szkolnego
Krupniki	1 kl.	Krupniki i Jelenikowo

W związku z powyższem Krupniki wyłącza się z obwodu szkoły 5 kl. w Szynkowszczyźnie, gminy budslawskiej.

Wilno, 12.I.1927. L. I—193-27.

Kurator Okręgu Szkolnego
w. z. (—) *Dr. Z. Fedorowicz*
Naczelnik Wydziału

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8.VII.26 r. L. 1—15400-26—Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55) zatwierdzam 14 punkt szkolny w gminie prozorockiej pow. dziśnieńskiego:

Punkt szkolny	Stopień organizacyjny	Miejscowość obwodu szkolnego
Cielesze I	1 kl.	Cielesze I, Cielesze II, Bondary, Karczemne, Pietuchowszczyzna, Różnowszczyzna, Słoboda, Kaczanowo i Zapole.

W związku z powyższem z obwodu 1 kl. szkoły w Czeszkach tejże gminy wyłącza się miejscowości: Bondary, Karczemne i Pietuchowszczyzna, z obwodu zaś 2-kl. szkoły w Rudnikach: Cielesze I, Cielesze II, Zapole, Różnowszczyzna, Słoboda i Kaczanowo.

Wilno, 25.I.27. L. I—28781-26.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

Uzupełniając rozporządzenie z dn. 8.VII.1926 r. L. 1—15400-26 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55) zatwierdzam 15-ty punkt szkolny w gminie prozorockiej pow. dziśnieńskiego:

Punkt szkolny	Stopień organizacyjny	Miejscowość obwodu szkolnego
Górki	1 kl.	Górki, Ugły-Góreckie, f. Gleje, kol. Górki, f. Kaczanówka, f. Łazowiki, Dworzyce, Szczelkuny i Szabany.

W związku z powyższem wyłącza się z obwodu 2-kl. szkoły w Świadowie, gm. prozorockiej, w. Górki, Ugły-Góreckie, kol. Górki i f. Gleje z obwodu zaś 1-kl. szkoły w Lisicy, gm. pliskiej, miejscowości: Szełkuny Dworzycy i Szabany.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

Wilno, 26.1.27. L. I—28783-26.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8.VII.26 r. L. 1—15400-26 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55) zatwierdzam 13 punkt szkoły w gminie prozorockiej pow. dziśnieńskiego:

Punkt Szkolny	Stopień organiz. szkoły	Miejscowości obwodu szkolnego
Chroły	1 kl.	Chroły, Szo, Terespol, Grazie, Skrobotuny, Dąbrowa, Prudek i Zaiwis.

W związku z powyższem wyłącza się z obwodu szkoły 1-kl. w Zaułku następujące miejscowości: Chroły, Grazie, Terespol, Skrobotuny i Dąbrowa.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

Wilno, 26.1.27. L. I—25756-26.

Zmiana stopnia organizacyjnego.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8.VII.1926 r. L. 1—15400-26 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55) i biorąc pod uwagę liczbę dzieci, uczęszczających do 1 kl. szkoły powszechnej w Hołubiczach, gm. pliskiej, pow. dziśnieńskiego, podwyższam stopień organizacyjny tej szkoły, zamieniając ją na 2-klasową.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

Wilno, 26.1.1927. L. I—28788-26.

„Publiczną 1-kl. szkołę powszechną w Izabelinie gminy łużeckiej powiatu dziśnieńskiego przekształca się na szkołę II-klasową”.

Kurator Okręgu Szkolnego
w z. (—) *Dr. Z. Fedorowicz*
Naczelnik Wydziału

Wilno, 10.1.1926. L. I—29463/26.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8.VII.1926 r. L. 1—15400/26 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55) i biorąc pod uwagę liczbę dzieci, uczęszczających do 2-kl. publicznej szkoły powszechnej w Świadowie, gm. prozorockiej pow. dziśnieńskiego, podwyższam stopień organizacyjny tej szkoły, zamieniając ją na 3-klasową

Kurator Okr. Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*.

Wilno, 26.1.27. L. I—28786/26.

Uzupełniając rozporządzenie z dn. 8.VII 1926 r. L. 1—15400-26 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55) i biorąc pod uwagę liczbę dzieci, uczęszczających do 1-klasowej szkoły powszechnej w Mołożanach, gm. dokszyckiej, pow. dziśnieńskiego, podwyższam stopień organizacyjny tej szkoły, zamieniając ją na 2-klasową.

W związku z powyższem do obwodu szkoły w Mołożanach włącza się w. Słoboda, teźże gminy.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

Wilno, 26.I.27. L. 1—28787/26.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8.VII.1926 r. L. 1—15400-26 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55) i biorąc pod uwagę liczbę dzieci, uczęszczających do 1 kl. szkoły powszechnej w Stolicy, gm hermanowickiej pow. dziśnieńskiego, podwyższam stopień organizacyjny tej szkoły, zamieniając ją na 2-klasową.

(—) *Dr. A. Ryniewicz.*
Kurator Okręgu Szkolnego

Wilno, 26.I.27. L. 1—28778/26.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8 lipca 1926 roku, L. 1-15400/26 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. W. Nr. 4, 5 i 6 poz. 55) i biorąc pod uwagę liczbę dzieci, uczęszczających do 1-klasowej szkoły powszechnej w Nieścierowszczyźnie gminy tumiłowickiej pow. dziśnieńskiego, zarządzam podniesienie stopnia organizacyjnego tej szkoły, zamieniając ją na 2-klasową.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

Wilno, dn. 27. I. 1927 r.
L. 1-1767-27.

Przeniesienie punktu szkolnego.

Z powodu niemożności wynajęcia lokalu szkolnego we wsi Kukawka, gm. hermanowickiej pow. dziśnieńskiego, zarządzam przeniesienie punktu szkolnego z Kukawki do wsi Korolewa, teźże gminy.

Do obwodu 1 kl. szkoły powszechnej w Korolewie wejdą następujące miejscowości: Korolewo, Kukawka, Moskalówka, Bielany, Olchowniki i Pławno.

W związku z powyższem wylącza się z obwodu szkoły powszechnej w Kukawce wieś Waškowo.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

Wilno, 26.I.27. L. 1—28778/26.

Podział obwodu szkolnego.

„Obwód dwuklasowej szkoły powszechnej w Onoszkach gminy dołhinowskiej powiatu wilejskiego dzieli się z powodu braku odpowiedniego okalu we wsi Onoszkach na dwa obwody szkół jednoklasowych w Ono-

szkach i Kamieniu. Pozostałe miejscowości obwodu szkoły w Onoszkach: Polany i Karolin pozostają w tym obwodzie.

Postanowienie to jest tymczasowe i obowiązywać ma do czasu wzniesienia w Onoszkach budynku dla szkoły dwuklasowej.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

Wilno, dnia 19.I.1927 r. L. I—567/27.

Zwinięcie szkoły.

Publiczna 1-kl. szkoła powszechna w Szalkowszczyźnie, gm. mańkowskiej, pow. postawskiego, związa się, jako zbyt duża wobec istnienia w odległości 2 km. publicznej szkoły powszechnej w Przegrodziu, gm. miadziolskiej, wskutek czego szkoła w Szalkowszczyźnie nie może uzyskać ustawą przepisanej frekwencji.

W związku z powyższymi miejscowościami: Szalkowszczyzna, Słabkowszczyzna, Czaleje, Baranowo, Sielkowo, Szczekoty, Kaduszki i Worochy włącza się do obwodu 1-kl. szkoły powszechnej w Przegrodziu, gm. miadziolskiej, zaś wieś Radźki wejdzie do obwodu 2-kl. szkoły powszechnej w Czerniatach, gm. mańkowskiej.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

Wilno, 24.I.27. L. I—29704/26.

Na skutek nieżywołności 1-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Zabłociu, gminy dokszyckiej, pow. dziśnieńskiego, oraz z powodu zmiany sąsiedniej 1-kl. szkoły powszechnej w Hołubiczach gminy pliskiej na 2-klasową, zarządzam zwinięcie szkoły w Zabłociu jako zbędnej.

W związku z powyższymi wyłącza się z obwodu szkoły w Zabłociu i włącza się do obwodu szkoły w Hołubiczach gminy pliskiej: wieś Sieliszczce, Apanasionki, Kuksin, Pieczyszczce, Otwałki, Otwałowszczyzna, Promieszki, Żytnicę, w. i f. Olszczyznę, zaś do obwodu 2-klasowej szkoły w Zaszczeszlu gminy dokszyckiej: w. Bykowszczyznę i Borysowe-Lody.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. Ryniewicz.*

Wilno, 27.I.27.
L. I-1759/27

Uzupełnienie etatów.

Zmieniając skutkiem dodatkowego przydziału przez Ministerstwo etatów nauczycieli szkół powszechnych, oraz zmian, które zaszły w sieci szkolnej, rozporządzenia z dnia 10-VII—26 r. L. 1—15399-1926 roku z dnia 22-X-26 r. Nr 1—23567-26 i sprostowanie z dnia 16-XI—26 r. L. 1—24823-26, ustanawiam z dniem 1 II 1927 r. nowy podział etatów, a mianowicie:

Powiat braślawski	— 285
„ dziśnieński	— 285
„ mołodeczański	— 145
„ oszmiański	— 216

Powiat postawski	— 212
„ święciański	— 235
„ wilejski	— 230
„ wileńsko-trocki	— 337
Miasto Wilno	— 300

(z etatowymi prefektami i etatowymi nauczycielami szkół specjalnych).

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

Wilno, 21.I.27. L. I—1635/27.

27.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 3 stycznia 1927 roku. L. O. Prez. 14023/26

Do Wszystkich Władz i Urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu W. R. i O. P.

w sprawie interwencji posłów i senatorów.

Na posiedzeniu z dnia 16 grudnia 1926 r. Rada Ministrów powzięła następujące uchwały w sprawie interwencji posłów i senatorów, podane do wiadomości okólnikiem P. Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1926 r. Nr. 124 (17988):

a) Rada Ministrów stwierdza, że interwencje u władz rządowych klubów poselskich — jako instytucyj nieopartych na żadnych normach prawnych — nie stwarzają konstytucyjnego obowiązku reagowania na nie (chyba że są zgłoszone w formie interpelacyj);

b) Rada Ministrów stwierdza, że interwencje poszczególnych posłów i senatorów w sprawach prywatnych poszczególnych osób — o ile nie są zgłoszone w formie interpelacyj — nie stwarzają również konstytucyjnego obowiązku reagowania na nie i winne być traktowane jako interwencje osób prywatnych;

c) Rada Ministrów stwierdza, że interwencje poszczególnych posłów i senatorów w sprawach, w których wchodzi w grę interes publiczny, a zwłaszcza żywotne interesy ich okręgów wyborczych, nie stwarzają wprawdzie również wyraźnie przez Konstytucję unormowanego obowiązku reagowania na nie, (chyba że są zgłoszone w formie interpelacyj), że jednakowoż takie interwencje stanowią naturalny objaw interesowania się reprezentantów ludności jej sprawami i z tego względu są w zupełności dopuszczalne.

Podając powyższe do wiadomości, polecam ściśle przestrzeganie zasad w uchwałach tych ustalonych.

Za Ministra,
Kierownik Ministerstwa
w z. *Żłobicki*
Podsekretarz Stanu

ROZPORZĄDZENIE

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 8 stycznia 1927 r., L. II. 60/27.

**w sprawie przyznania prywatnym szkołom średnim ogólnokształcącym
praw gimnazjów państwowych.**

Zmieniam częściowo rozporządzenie z dnia 7 listopada 1924 roku L. 12600/II w sprawie przyznania prywatnym szkołom średnim praw gimnazjów państwowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 20/142 z 1924 r. poz. 206), a mianowicie nadaję paragrafowi 11 przytoczonego rozporządzenia następujące brzmienie:

§ 11. Nadawanie szkołom prywatnym praw gimnazjów państwowych odbywa się co roku w miesiącach kwietniu i maju na następny rok szkolny. Nadane prawa obowiązują od września do końca następnego roku szkolnego i ewentualnie na dalszy rok lub lata.

Kuratorja Okręgów Szkolnych przesyłają Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego swoje wnioski o nadanie praw przed 1 kwietnia danego roku i do wniosków dołączają sprawozdanie co do każdej szkoły oddzielnie.

Sprawozdania winny się opierać na wizytacjach szkół w danym roku szkolnym.

Minister,
Kierownik Ministerstwa
w. z. (—) *Żłobicki.*

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 27 grudnia 1926 r. Nr. 11.67726.

w sprawie kwalifikacyj zawodowych duchownych rzymsko-katolickich.

Wyjaśniając § 1 punkt—b—rozporządzenie z dnia 10 grudnia 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 131 poz. 938, w sprawie kwalifikacyj zawodowych duchownych rzymsko-katolickich do nauczania religii w szkołach średnich ogólnokształcących i prywatnych, oznajmiam, że za djecezjalne seminarja duchowne których ukończenie stanowi, w myśl art. XIII Konkordatu, kwalifikację zawodową do nauczania religii, należy uważać zakłady następujące:

- 1) Seminarjum archidiecezji Gnieźnieńskiej i Poznańskiej w Poznaniu,
- 2) „ „ diecezji Chełmińskiej w Pelplinie,
- 3) „ „ Włocławskiej we Włocławku.
- 4) „ „ archidiecezji Warszawskiej w Warszawie,
- 5) „ „ diecezji Płockiej w Płocku,
- 6) „ „ Sandomierskiej w Sandomierzu,
- 7) „ „ Lubelskiej w Lublinie,

8)	„	„	Podlaskiej w Janowie,
9)	„	„	Łódzkiej w Łodzi,
10)	„	„	archidiecezji Wileńskiej w Wilnie,
11)	„	„	diecezji Łomżyńskiej w Łomży.
12)	„	„	Pińskiej w Pińsku,
13)	„	„	Przemyskiej w Przemyśle,
14)	„	„	Łuckiej w Łucku,
15)	„	„	Tarnowskiej w Tarnowie,
16)	„	„	Kieleckiej w Kielcach,
17)	„	„	archidiecezji Lwowskiej obrz. grecko-kat. we Lwowie,
18)	„	„	diecezji Przemyskiej obrz. grecko-kat. w Przemyśle,
19)	„	„	Stanisławowskiej obrz. grecko-kat. w Stanisławowie,

Ordynariusze udzielają misji kanonicznej i przeznaczają prefektów do szkół z reguły z grona kleru świeckiego.

Jeżeli na stanowisko prefekta wyznaczony został wyjątkowo członek kleru zakonnego, należy wówczas zwrócić się do Ministerstwa W. R. i O. P. o wyjaśnienie.

Minister,

Kierownik Ministerstwa

w z. (—) *W. Żłobicki.*

30.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 4 stycznia 1927 roku L. II—15440/26.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych

w sprawie pomocy kancelaryjnej w gimnazjach państwowych, nieposiadających sekretarzy szkolnych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego chcąc umożliwić dyrektorom gimnazjów państwowych nieposiadających sekretarzy szkolnych, spełnianie w wyższej jeszcze mierze ciężących na nich zadań natury ściśle pedagogicznej, zarządza co następuje:

Ministerstwo godzi się, by w gimnazjach, które nie posiadają osobnych etatów sekretarzy, od dnia 1 lutego 1927 roku, obciążające dotychczas dyrektora, czynności biurowe rozdzielono na dwie części, mianowicie na:

1) *czynności kancelaryjne* (korespondencja, prowadzenie ksiąg uczniów, statystyki i t. p.), za które przyznawać należy wynagrodzenie, określone rozporządzeniem z 18.II.26 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 114);

2) *właściwą buchalterję* t. j. finansowość szkoły, której prowadzenie można poruczyć fachowej osobie (niekoniecznie nauczycielowi), za osobnym umownym wynagrodzeniem, którego wysokość w gimnazjum o normalnej ilości klas nie może przenosić rocznie kwoty 720 zł. w zakładach

zaś dużych (o podwójnej ilości klas)—1440 złotych. Wynagrodzenie to pokrywane będzie z funduszu uzyskiwanego z t. zw. „taksy administracyjnej”.

Wprowadzenia tej pomocy będzie możliwe tylko w tych gimnazjach i w takim zakresie, jeżeli na to pozwoli stan funduszu uzyskanego z taks administracyjnych z tem zastrzeżeniem, że w pierwszej mierze mają być zaspokojone inne potrzeby szkoły, zwłaszcza w zakresie pomocy szkolnych.

Prawo angażowania pomocnika rachunkowego, który nie będzie miał charakteru urzędnika państwowego, lecz tylko prywatno-prawny (umowny),—będzie przysługiwało za każdorazową zgodą Kuratorjum, dyrektorowi, który w dalszym ciągu ponosi również całkowitą moralną odpowiedzialność za całość kasy i prawidłowość rachunkowości.

W końcu Ministerstwo zaznacza, że ze względu na cele niniejszego rozporządzenia, dyrektor gimnazjum nie może pełnić czynności pomocnika rachunkowego.

Dalsze zarządzenia zechcą Panowie Kuratorowie wydać we własnym zakresie działania.

Minister
Kierownika Ministerstwa
w z. (—) *W. Żłobicki*

31.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 30 grudnia 1926 r. Nr I-19653/26.

**Do Kuratorów Okręgów Szkolnych i Województwa Śląskiego
w sprawie zwrotu dokumentów nadesłanych w związku z wykonaniem
art. 97 ustawy emerytalnej.**

Wobec tego, że stosowanie art. 97 ustawy emerytalnej jest dzisiaj aktualne jedynie w tych wypadkach, gdy nauczyciel wzgl. funkcjonariusz państwowy już przechodzi w stan spoczynku, Ministerstwo, nie chcąc bez potrzeby przetrzymywać u siebie dokumentów, które mogą być potrzebne nauczycielom, wzgl. funkcjonariuszom państwowym w czasie ich służby czynnej, postanowiło zwrócić bez rozpatrzenia prośby i dokumenty nauczycieli publicznych szkół powszechnych, seminarjów nauczycielskich, nadesłane w latach 1924, 1925 i 1926 r. w związku z wykonaniem tegoż artykułu.

Zechcą Kuratorja (Województwo) zawiadomić interesowanych, których dokumenty zostaną zwrócone, że sprawa zaliczenia pracy zawodowej względnie służby nauczycielskiej, zaliczonej przez Komisję weryfikacyjną, a nie podlegającej zaliczeniu do wysługi emerytalnej na podstawie ustępu 1-go art. 81 ustawy emerytalnej, będzie zadecydowana przez właściwe władze przy przejściu oknośnego nauczyciela względnie funkcjonariusza państwowego w stan spoczynku.

Gdyby nauczyciel (wzgl. funkcjonariusz) miał być przeniesiony w stan spoczynku, a zachodziła potrzeba zastosowania co do niego postanowień art. 97 ustawy emerytalnej, to należy przedewszystkiem wymierzyć eme-

ryturę za czas bezspornie zaliczalny w myśl okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 25 sierpnia 1925 r. № 16227-DB-25 (Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 26 września 1925 r. № 10635-OR-25), a następnie sprawę zastosowania art. 97 przedłożyć Ministerstwu, dołączając: 1 oryginalny protokół weryfikacyjny, 2 dokumenty, stwierdzające pracę zawodową względnie służbę, zaliczoną przez Komisję weryfikacyjną, a nie zaliczalną do wyслуги emerytalnej na podstawie ustępu 1-go art. 81 ustawy emerytalnej, 3 tabelę personalną względnie arkusz nauczycielski wraz z oceną kwalifikacyjną z trzech ostatnich lat, 4 akta, odnoszące się do wymiaru emerytury za czas bezspornie zaliczalny z tabelą emerytalną.

Za Ministra, Kierownik Ministerstwa
w z. (—) *Żłobicki*, Dyrektor Departamentu.

32.

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 7. I. 1927 r. № II-150/27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego

w sprawie zwrotu dokumentów nauczycieli państwowych gimnazjów nadesłanych w związku z wykonaniem art. 97 ustawy emerytalnej.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oznajmia, że postanowienia okólnika z dnia 30 grudnia 1926 r. № I-19653-26, w sprawie zwrotu dokumentów, nadesłanych w związku z wykonaniem art. 97 ustawy emerytalnej, mają w równej mierze zastosowanie do nauczycieli państwowych szkół średnich ogólnokształcących, oraz szkół zawodowych.

Zgodnie zatem z postanowieniami powołanego okólnika Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwróci dokumenty nadesłane przez Kuratora, celem wydania dalszych zarządzeń, oraz postępowania w przyszłości, w wypadkach, gdy zajdzie potrzeba zastosowania, do nauczycieli mających przejść na emeryturę, postanowień art. 97 ustawy emerytalnej.

Za Ministra, Kierownik Ministerstwa
(—) *Dr. Z. Zagórowski*
p. o. Dyrektora Departamentu.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 19 stycznia 1927 roku. L. O. R. 513/27.

Do wszystkich Władz i Urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu W. R. i O. P.

W sprawie czasokresu używalności munduru dla funkcjonarjuszów niższych, objętych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4.XI.1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 847).

Nawiązując do okólnika z dnia 20 października 1926 r. L. O. R. 14187/26, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oznajmia, że Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu na zasadzie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 1925 r. w sprawie przyznania funkcjonarjuszom niższym umundurowania za opłatą 25% jego wartości (Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 900), ustalił okólnikiem z dnia 7 stycznia 1927 r. Nr. 19195 (1) czasokres używalności munduru dla funkcjonarjuszów niższych, objętych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 847), następująco:

czasokres używalności kurtki, spodni i czapki na jeden rok,
 „ „ „ płaszcza na trzy lata.

Za Ministra
 Dr. M. Pollack.
 Dyrektor Departamentu.

OKÓLNİK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 28.I. Nr. II-2033/27

w sprawie tymczasowych przepisów dla prywatnych szkół średnich ogólnokształcących.

Na zasadzie art. 4. Ustawy z dn. 4.VI. 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych, do czasu ostatecznego uregulowania sprawy prywatnego szkolnictwa ogólnokształcącego zarządzam następujący tryb postępowania w sprawie prywatnych szkół średnich ogólnokształcących:

A. Koncesje.

Szkoły prywatne na terenie Okręgu Szkolnego Wileńskiego mogą być otwierane i funkcjonować tylko na podstawie koncesji, udzielonej przez Kuratorjum Okr. Szkol. w Wilnie.

Kuratorjum udziela koncesji bądź bezterminowo, czyli do odwołania, bądź na określony rok szkolny. W tym ostatnim wypadku koncesja upływa z dn. 30 czerwca odpowiedniego roku, a koncesjonarjusz, pragnący prowadzić szkołę w następującym roku szkolnym, winien ubiegać się w Kuratorjum o przedłużenie koncesji.

O nadanie koncesji ubiegać się mogą zarówno osoby prawne, jak osoby fizyczne.

Osoby prawne, ubiegające się o koncesję, muszą przy podaniu do Kuratorjum przedłożyć uwierzytelniony odpis zalegalizowanego statutu, przewidującego m. in., że dana osoba prawna może otwierać i prowadzić szkoły średnie.

Osoby fizyczne, ubiegające się o koncesję, muszą przedłożyć dowód posiadania obywatelstwa polskiego, oraz poświadczenie władz administracyjnych lub sądowych, że nie były karane sędownie i że dają gwarancję lojalnego stosunku do Państwa.

Podanie o koncesję na szkoły, które mają być uruchomione z dn. 1.IX. muszą wpływać najpóźniej do dn. 15 lipca tego samego roku.

Przy podaniu o koncesję przedłożyć należy:

- 1) oświadczenie, w jakim języku odbywać się będzie nauczanie,
- 2) program naukowy szkoły (ilość tygodniowych lekcji, oraz zakres materiału każdego przedmiotu w każdej klasie).

W programie szkół z jęz. wykładowym niepolским musi być uwzględniona nauka jęz. polskiego, historii Polski, geografii Polski, oraz nauki o Polce współczesnej w tych samych klasach i w takiej samej ilości godzin, co w szkole państwowej tego samego lub najbliższego typu.

- 3) oświadczenie, czy szkoła ma być męska, żeńska czy koedukacyjna,
- 4) urzędową nazwę szkoły,
- 5) wyjaśnienie, które klasy mają być otwarte w danym roku szkolnym,
- 6) opinię lekarza urzędowego o lokalu, względnie plan lokalu szkolnego z podaniem wymiarów poszczególnych sal, oraz ilością sześciennej metrów przestrzeni, przypadających na poszczególnego ucznia w klasie; do planu dodać należy opis urządzeń kanalizacyjno-wodociągowych, higienicznych i przeciwpożarowych, oraz warunki oświetlenia.

Ponadto podać należy dokładny adres lokalu, czy lokal jest własny, czy wynajęty; czy szkoła korzystać będzie z lokalu wyłącznie, czy też łącznie z inną instytucją i na jakich warunkach.

- 7) preliminarz wydatków w pierwszym roku na pomoce naukowe i bibliotekę,
- 8) zobowiązanie, że w razie zamknięcia szkoły koncesjonariusz przekaże archiwum szkoły Kuratorjum OSW.

Przy podaniu o przedłużenie koncesji załączniki powyżej wymienione nie są wymagane.

Uwaga. Ponieważ obecnie istniejące szkoły prywatne nie przedłożyły przy uzyskiwaniu koncesji wszystkich wymienionych załączników, przeto niezależnie od terminu ich koncesji (terminowa lub bezterminowa) obowiązane są złożyć w czasie do dn. 1 kwietnia 1927 r. wszystkie potrzebne dokumenty, tak jak przy uzyskiwaniu koncesji, ale bez podania.

Właściciel (koncesjonariusz) szkoły jest odpowiedzialny wobec Kuratorjum za stronę finansową szkoły, oraz warunki zewnętrzne jej istnienia (lokal, pomoce naukowe, warunki higieniczne i t. d.).

B. Personel nauczycielski i kierownictwo.

Corocznie najdalej do dn. 10-go sierpnia koncesjonariusz winien przedłożyć Kuratorjum do zatwierdzenia kandydata na dyrektora, a dyrektor kandydatów na nauczycieli, ze wskazaniem przedmiotu nauczania i klas, w których dane osoby mają nauczać.

Kandydatura dyrektora, lub nauczyciela winna być poparta następującymi załącznikami:

- 1) metryka urodzenia,
- 2) dowód obywatelstwa,
- 3) uwierzytelniony odpis dyplomu nauczycielskiego wzgl. zezwolenie Min. W. R. i O. P. na nauczanie,
- 4) zaświadczenie lekarskie (może być lekarza prywatnego), że kandydat nie cierpi na chorobę chroniczną lub zakaźną.

Kandydat na dyrektora ponadto musi udowodnić, że posiada wyższe wykształcenie i że conajmniej lat 5 pracował w charakterze nauczyciela. Osoby nie władające biegle jęz. polskim w mowie i piśmie dyrektorami szkół być nie mogą.

Kuratorjum może zażądać od poszczególnych kandydatów na nauczycieli przedłożenia zaświadczenia władz administracyjnych lub sądowych, stwierdzającego moralność kandydata i lojalny stosunek jego do Państwa.

Nauczyciele i dyrektorzy, którzy pracowali w ubiegłym roku szkolnym w szkołach Kuratorjum Okr. Szkoln. Wil. ponownie dokumentów składać nie potrzebują.

Uwaga. Ponieważ nie wszyscy nauczyciele, pracujący dotychczas w szkołach prywatnych, złożyli już w Kuratorjum odpowiednie dokumenty, przeto Kuratorjum zażąda kolejno od wszystkich nauczycieli uzupełnienia danych personalnych, przez Kuratorjum posiadanych.

Kandydatury wszystkich nauczycieli danej szkoły prywatnej muszą być przysyłane łącznie (jednorazowo) w terminie przepisany. W wypadkach wyjątkowych (choroba nauczyciela, wyjazd etc.) Kuratorjum będzie przyjmować kandydaturę nauczyciela, który obejmie pracę po nauczycielu zwolnionym, także i w terminie po 10 sierpnia.

Szkoła, która w terminie prekluzyjnym nie przedstawi kandydata na dyrektora i kandydatów na nauczycieli,—traci przez to samo koncesję.

Nauczyciele, posiadający zezwolenie nauczania tylko na czas określony, muszą przed upływem terminu poczynić starania o przedłużenie zezwolenia. Osoby, które pragną otrzymać zezwolenie na nauczanie, a dotychczas go nie posiadały, muszą zwracać się o zezwolenie przed zawarciem umowy z kierownikiem szkoły.

Nadsyłanie kandydatury nauczyciela do zatwierdzenia bez zezwolenia albo łączne podanie o zezwolenie na nauczanie, lub o przedłużenie zezwolenia—jest niedopuszczalne.

C. Uczniowie.

Przyjmowanie uczniów do szkół odbywa się z reguły dwa razy do roku: przy zakończeniu i przy początku roku szkolnego. Egzamin wstępny odbywa się w tych samych terminach, co i w szkołach państwowych. Przyjmowanie uczniów w ciągu roku szkolnego (między 15 września a końcem

roku szkolnego) dopuszczalne jest tylko wyjątkowo, w wypadkach zasługujących na uwzględnienie, za zezwoleniem Kuratorjum.

Przyjmowanie uczniów do klasy ostatniej szkoły średniej jest i ze względów naukowych i ze względów wychowawczych niepożądane; o każdym wypadku przyjęcia ucznia do klasy ostatniej—o ile z innych względów nie potrzeba zezwolenia Kuratorjum - kierownik szkoły winien zawiadomić Kuratorjum najpóźniej dn. 15-go września.

Przy przyjmowaniu uczniów do szkoły, oprócz przepisów § 1 okólnika KOSW z dn. 2.XII 26 (Dz. KOSW № 9 ex 1926) przestrzegać należy ponadto następujących warunków:

1) Uczniowie, przechodzący ze szkoły posiadającej prawa do innej szkoły o tej samej, lub niższej kategorii praw, mogą być przyjmowani bez egzaminów wstępnych; we wszystkich innych wypadkach obowiązuje egzamin wstępny.

2) Uczniowie, wstępujący do kl. I-ej powinni mieć ukończone 9 i pół lat życia; uczniowie wstępujący do klas wyższych o odpowiednią ilość lat więcej. O ile górna granica wieku kandydata przewyższa wskazaną wyżej normę nie więcej, niż o 2 lata (dokładnie) Dyrekcja może przyjąć ucznia bez oddzielnego zezwolenia Kuratorjum. We wszystkich innych wypadkach opieka domowa ucznia winna przesłać za pośrednictwem Dyrekcji umotywowane podanie do Kuratorjum; poddanie kandydata egzaminowi i przyjęcie ucznia nastąpić może dopiero po otrzymaniu zezwolenia z Kuratorjum.

D. Administracja.

Kierownictwo wszystkich spraw szkolnych spoczywa w ręku dyrektora, który jest odpowiedzialny wobec Kuratorjum za wszystkie sprawy z działalnością szkoły związane (z wyjątkiem zastrzeżeń poczynionych w końcowym ustępie rozdziału A.).

W wypadku choroby, wyjazdu i t. p. dyrektora konieczne jest powiadomienie Kuratorjum z podaniem nazwiska chwilowego zastępcy, którym jest z reguły jeden z nauczycieli szkoły.

Dyrektor nie może mieć żadnych zajęć pobocznych, przeszkadzających mu w pracy szkolnej, w szczególności nie może on być nauczycielem w innej szkole.

Rok szkolny w szkołach prywatnych zaczyna się i kończy w tych samych terminach, co i w szkołach państwowych; to samo dotyczy świąt, ferij i wszelkich innych przerw w nauce.

Podział roku szkolnego na okresy, tercjały lub kwartały jest dowolny z tem zastrzeżeniem, że należy wyróżnić dwa półrocza i co najmniej co półrocze klasyfikować uczniów.

Egzaminy przejściowe z klasy do klasy, oraz t. zw. egzaminy poprawkowe są niedopuszczalne.

Wzór świadectw wydawanych uczniom po ukończeniu szkoły oraz cenzurek rocznych winien być zatwierdzony przez Kuratorjum.

Kancelarja szkolna obowiązana jest prowadzić następujące księgi:

- 1) dziennik korespondencji wchodzącej i wychodzącej,
- 2) księgę przyjęć uczniów (wzór Książnica Polska L. skł. 102), oraz alfabetyczny skorowidz do niej,
- 3) dzienniki klasowe,

4) księgę postępów półrocznych i rocznych wszystkich uczniów,

5) księgę protokołów Rady Pedagogicznej.

W archiwum szkolnem muszą się znajdować dokumenty wszystkich uczniów szkoły, uporządkowane według klas i alfabety, tak aby w każdej chwili dokumenty każdego ucznia mogły być znalezione.

E. Rady Pedagogiczne.

Zadania Rady Pedagogicznej i jej skład omówione są w Rozporządzeniu Min. W. R. i O. P. z dn. 22.III.26 r. (№ 6 *Dzien. Urzęd. Min. W. R. i O. P.* z dn. 1.IV 1926 r.). Aczkolwiek regulamin Rad Pedagogicznych, podany w wymienionem Rozporządzeniu nie obowiązuje w całości szkół prywatnych jednak Kuratorjum poleca bezwzględnie przestrzegać §§ 1, 2, 4, 8 i 11.

F. Sprawozdania.

Dyrekcje obowiązane są przysyłać do Kuratorjum wszelkie sprawozdania, wykazy statystyczne etc. stosownie do nadesłanych wzorów, ponadto zaś raz do roku, najdalej do dn. 1-go sierpnia, przedkładać sprawozdanie z ubiegłego roku szkolnego według następującego schematu:

- 1) ilość uczniów (na początku roku szkolnego, przy końcu roku szkolnego, przybyło, ubyło, z podziałem na klasy),
- 2) wiek uczniów (maksymalny i minimalny w każdej klasie),
- 3) frekwencja uczniów (graficzne zobrazowanie opuszczonych godzin w każdym miesiącu),
- 4) postępy uczniów (procentowy wykaz promowanych i niepromowanych w każdej klasie),
- 5) wykaz godzin opuszczonych przez nauczycieli,
- 6) ważniejsze wypadki z życia szkolnego,
- 7) wykaz przerobionego materiału naukowego.

G. Postanowienia ogólne.

Przepisy niniejsze obowiązują od dnia ogłoszenia i znoszą poprzednie w tej mierze zarządzenia, z wyjątkiem postanowień władz administracyjnych, skarbowych, etc., dotyczących szkół, jako przedsięwzięci.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

35.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dn. 25. I. 27. L. dz. I—1739-27.

Do p. p. Inspektorów Szkolnych.

W związku z instrukcją z dnia 8.I.1927 r. L. dz. I—458-27 (*Dz. Urz. Kurat. O. S. W. № 1* z dn. 10.I.1927 r. poz. 2) znosi się punkt 3 okólnika z dnia 20.I.1926 r. L. I—1432-26 (*Dz. Urzęd. Kurat. O. S. W. № 1* z dn. 10.IV.1926 r. poz. 12).

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

36.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 28.I 1927 r. Nr. 1-1991/27

Do P.P. Inspektorów Szkolnych

w sprawie przechowywania dokumentów nauczycielskich i sporządzania odpisów.

W związku z art. 17 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z dnia 1. lipca 1926 r. i §§ 2 i 3 rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 grudnia 1922 r. w sprawie wykonania tej ustawy, Kuratorjum wyjaśnia, że władzą powołaną do przechowywania akt i odpisów dokumentów nauczycieli, podległych inspektorowi szkolnemu, jest inspektor szkolny właściwego powiatu.

Wszelkie akta, odnoszące się do osoby nauczyciela, jak wykaz stanu służby, wykaz kwalifikacyjny, odpisy nominacyj, dowodów naukowych i egzaminacyjnych etc., a także korespondencje, mającą związek ze służbą nauczyciela, uposażeniem i zmianami rodzinnymi, należy przechowywać w jego teczce personalnej.

Wobec skarg na uciążliwość sporządzania licznych odpisów dokumentów nauczycielskich, Kuratorjum zaleca w tej sprawie następujący tryb postępowania:

Nauczyciel nowomianowany po zgłoszeniu się do służby sporządza własnoręcznie odpisy dokumentów, które powinny być złożone do jego teczki personalnej, a inspektor szkolny, po stwierdzeniu ich wiarygodności, zwraca oryginały właścicielowi za pokwitowaniem, które należy przechować w aktach; nauczyciel czynny, przesyłając inspektorowi dokumenty, świadczące o zmianach w jego stosunkach służbowych, załącza jednocześnie odpisy, poczem tok postępowania jest analogiczny.

Należy zwracać uwagę, by odpisy były sporządzane czytelnie, osobno dla każdego dokumentu i na blankiecie nie mniejszym od ćwiartki arkusza. Odpisy dokumentów, przeznaczone do wewnętrznego użytku władz szkolnych, nie wymagają ostemplowania.

Jednocześnie Kuratorjum przypomina, że znajdujące się już w aktach odpisy dokumentów nauczycielskich mogą być tylko wówczas uważane za ważne, o ile poświadczone zostały sądownie, notarialnie lub przez właściwą władzę szkolną.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) *Dr. A. Ryniewicz*

37.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 31. I, 1927 r. L. O-1948/27.

Do Dyrekcyj wszystkich szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych w Wilnie

W sprawie popierania krajoznawstwa.

Zarząd Wileńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego zwrócił się do Kuratorjum z prośbą o poparcie zamierzeń i prac T-wa. Ze względu na wzniosły cel, jaki postawiło sobie to Towarzystwo, by szerzyć znajomość i miłość kraju ojczystego wśród całego społeczeństwa, Kuratorjum poleca zachęcać młodzież do uczęszczania na odczyty, organizowane przez to Towarzystwo.

Wskazanem również jest prenumerowanie przez poszczególne szkoły czasopisma krajoznawczego „Ziemia” za pośrednictwem Oddziału Wileńskiego Towarzystwa, ul. Św. Anny 7.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

38.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dn. 1, II, 1927 r. L. I-1180/27.

Do P. P. Inspektorów Szkolnych Okręgu Szkolnego Wileńskiego

W sprawie kursów metodyki pracy oświatowej.

Polska Macierz Szkolna zwróciła się do Ministerstwa z prośbą o kontrolowanie przez władze szkolne organizowanych przez nią wykładów i kursów metodyki pracy oświatowej pozaszkolnej.

Ponieważ zasadniczo władze szkolne powinny bacznie czuwać nad wszelką pracą oświatową na terenie powierzonym ich działalności, przeto i w tym wypadku zechcą Panowie Inspektorowie bywać osobiście na wspomnianych wyżej kursach i z przebiegu kursów zdawać sprawozdania Kuratorjum przy miesięcznych raportach, jednak na osobnych arkuszach.

Sprawozdania te będą przedkładane do wglądu Ministerstwu.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dn. 9.11 1927 roku L. 1-2881/27.

Do P.P. Inspektorów Szkolnych Okręgu Szkolnego Wileńskiego
w sprawie wyjaśnień do art. 11 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli i do instrukcji Kuratorjum z dnia 8.1.1927 r. L. 1-458/27.

Celem usunięcia pewnych wątpliwości, które nasunęły się przy interpretacji art. 11 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli oraz przy stosowaniu instrukcji Kuratorjum z dnia 8.1.1927 r. L. dz. 1-458/27, wyjaśniam co następuje:

Art. 11 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli wymaga ogłoszenia konkursu na każdą stałą posadę nowoutworzoną lub opróżnioną, o ile nie zostanie zajęta w drodze służbowej lub dyscyplinarnej. Do czasu ogłoszenia stałych orzeczeń organizacyjnych należy traktować za stałą taką liczbę posad w każdej publicznej szkole powszechnej, jaka odpowiada obecnemu stopniowi organizacyjnemu tej szkoły (bez oddziałów równoległych i klas eksponowanych). Powoływać nowe siły nauczycielskie (stałe i tymczasowe) bez konkursu można zatem tylko albo prowizorycznie i na czas ściśle określony, albo do klas równoległych i eksponowanych, a więc wogóle w dość rzadkich wypadkach.

Ponieważ konkursy będą ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum, a materiał powinien być oddany redakcji najpóźniej 8-go każdego miesiąca przed godz. 12 w południe, raporty miesięczne P.P. Inspektorów muszą bezwarunkowo wpływać do Kuratorjum najpóźniej 7-go, by możliwem było ogłoszenie konkursów w najbliższym numerze. Wielce pożądanę jest wcześniejsze nadsyłanie raportów. Opóźnienie nadesłania raportu musiałoby wywołać jednomiesięczną zwłokę w ogłoszeniu konkursu, co uniemożliwiłoby szybkie obsadzenie posad. Wskazane jest przytem, by P.P. Inspektorowie w rubryce II B raportów wymieniali nie tylko posady, które zawakują od 1-go następnego miesiąca, ale również posady, które mają zawakować w ciągu najbliższych kilku miesięcy, podając ściśle daty.

W wypadku niespodziewanego zawakowania posady inspektor szkolny może obsadzić ją prowizorycznie, we własnym zakresie działania, na czas ściśle określony, potrzebny do nadania posady tej z konkursu. Odpis prowizorycznego powierzenia należy niezwłocznie przesłać Kuratorjum, które opłacać będzie zamianowanego zastępcę z wolnego etatu. Powierzenie może mieć miejsce tylko od chwili, z którą wygasa prawo do uposażenia poprzednika. Biorąc pod uwagę punkty a i b art. 11 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli oraz jednomiesięczny termin, który Kuratorjum przeznaczać będzie do wnoszenia podań na konkursy, prowizorjum takie może trwać nie dłużej niż:

- 1) na posadach kierowników szkół (od 2-kl. wzwyż) do 2 miesięcy;
- 2) na innych posadach, uznanych za stałe, do 4 miesięcy.

Posad, które inspektor szkolny ma zamiar sam obsadzić prowizorycznie, nie należy wymieniać w rubryce II A raportu, lecz w rubryce II B, proponując jednocześnie odpowiednie terminy obsadzenia tych po-

sad z konkursu przez nauczycieli etatowych. W rubryce II A należy wymieniać tylko te posady, których inspektor szkolny nie może obsadzić prowizorycznie z powodu braku odpowiednich kandydatów.

Wskazane jest prowizoryczne powierzenie posad przede wszystkim osobom, mającym warunki na uzyskanie potem tych posad z konkursu. Krótkoterminowych powierzeń nie należy dawać osobom, sprowadzonym ze stron odległych, któreby potem nie miały widoków na dalsze zatrudnienie ich w powiecie, do którego zostały zaangażowane.

Dla ułatwienia orientacji zechcą P. P. Inspektorowie w rubryce II p. A i B podawać również nazwę gminy.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr A. Ryniewicz

40.

INSTRUKCJA

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

w sprawie składania i przesyłania podań nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Nauczyciele publicznych szkół powszechny, ubiegający się o zaliczkę, zapomogę, przeniesienie, nadanie z konkursu innej posady i t. d., powinni wnosić podania, adresowane do Kuratorjum, za pośrednictwem kierowników szkół, którzy podania te, zaopiniowane odręcznie, mają przesyłać swemu inspektorowi szkolnemu. Kierownicy szkół i samoistni nauczyciele jednoklasowych szkół powszechnych przesyłają podania swe inspektorowi szkolnemu bezpośrednio. Podania powinny być pisane na arkuszu lub półarkuszu papieru czytelnym pismem, przyczem Kuratorjum zaleca stosowanie wzoru, załączonego do niniejszej instrukcji.

Podania nauczycieli, zredagowane we właściwej formie, kierownicy szkół obowiązani są przysyłać do Inspektoratu najdalej w ciągu dni dwóch od chwili otrzymania, a inspektorowie szkolni do Kuratorjum — najdalej w ciągu dni pięciu. Zwłoka w przesłaniu podania przez Inspektorat szkolny może mieć miejsce jedynie w razie dłuższej nieobecności inspektora szkolnego i zastępcy, a także w razie konieczności dostarczenia dodatkowych danych przez nauczyciela lub przeprowadzenia dochodzeń, wiążących się ściśle z treścią lub celem podania. Każda tego rodzaju zwłoka powinna być usprawiedliwiona przy przesyłaniu podania.

P. P. Inspektorowie szkolni obowiązani są stwierdzać ścisłość przytoczonych w podaniach okoliczności, a szczególnie danych, dotyczących stosunków osobistych i służbowych nauczycieli i przysyłać je do Kuratorjum „odręcznie” z jasno sformułowanymi wnioskami i z krótką oceną pracy i zachowania się w służbie petentów. Przy każdym podaniu o urlop należy wymieniać szczegółowo daty urlopów, z jakich petent korzystał w ciągu ostatnich dwóch lat oraz załączyć świadectwo lekarskie.

W jednym podaniu nie należy łączyć spraw różnej treści.

Przy przesyłaniu w drodze służbowej podania do innego okręgu szkolnego lub do Ministerstwa nauczyciel jest z reguły obowiązany załą-

czyć własnoręcznie napisany życiorys, a inspektor szkolny—wyciąg z wykazu stanu służby i wykazu kwalifikacyjnego nauczyciela.

Uwaga: Do czasu sporządzenia wspomnianych wykazów należy w ostatnio wymienionym wypadku załączyć odpis arkusza nauczycielskiego.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—)Dr. A. Ryniewicz

Wilno, 5 II. 1927
L. I-2578/27

Załącznik do L. I-2578/27.

Wzór podania nauczyciela.

Kierownik (lub nauczyciel)
____ kl. szkoły powszechnej
w _____
gmina _____
dnia _____

W sprawie (przeniesienia,
mianowania w drodze kon-
kursu na posadę w _____
zaliczki, zapomogi, urlopu
i t. d.)

Do
Kuratorjum Okręgu Szkolnego

Proszę o (przeniesienie mnie, mianowanie na zasadzie konkursu,
udzielenie mi urlopu, zaliczki i t. d.) _____

Prośbę swą uzasadniam następującymi względami:

Jednocześnie podaję dane, odnoszące się do moich stosunków oso-
bistych i służbowych, a mianowicie:

- 1) Data i miejsce urodzenia _____
- 2) Stan rodzinny (kawaler, żonaty, liczba dzieci i t. d.) _____
- 3) Kwalifikacje zawodowe (seminarjum, gimnazjum, W.K.N. i t. d. _____
- 4) Charakter służbowy (stały, tymczasowy) _____
- 5) Liczba zaliczalnych lat pracy _____
- 6) Grupa i szczebel uposażenia _____
- 7) Rejon płatniczy _____

_____ załączników (dokumenty, które
mogą być potrzebne do poparcia podania)

(Podpis)

O K Ó L N I K

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 3. II. 1927 r. L. I—2400—27.

Do P. P. Inspektorów Szkolnych

w sprawie zakupu książek w związku z „Miesiącem Książki“.

Zarząd Związku Powszechnego Księgarzy i Wydawców Polskich w Warszawie zamierza wysłać P. P. Inspektorom Szkolnym katalog „Wzorowej biblioteki dla dzieci i młodzieży” w liczbie egzemplarzy, odpowiadającej liczbie szkół powszechnych w danym powiecie.

Katalog ten zawiera około 1200 tytułów książek i może być bardzo pomocny przy zakupach w związku z akcją „Miesiąca Książki”, wobec czego zechcą P. P. Inspektorowie możliwie śpiesznie rozesłać otrzymane egzemplarze szkołom przy najbliższej okazji.

Ponieważ katalog ten zawierać będzie również tytuły książek nieocenionych jeszcze przez Ministerstwo, należy przy zakupach brać pod uwagę przedewszystkiem książki już polecane, których spis Kuratorium podaje jednocześnie do wiadomości.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) *Dr. A. Ryniewicz*

SPIS KSIĄŻEK

do czytania dla młodzieży szkolnej, uznanych przez „Komisję do oceny książek Min. W. R. i O. P.” za konieczne, pożądane i dozwolone.

Niżej wymienione książki podzielone zostały na kategorie koniecznych, pożądanych i dozwolonych oraz na grupy odpowiednio do wieku młodzieży.

Grupa I. Dzieci od lat 6 do 8.

- 1 i 2 oddział szkoły powszechnej siedmioklasowej.
- 1 i 2 oddział szkół powszechnych od trzy do sześcioklasowych.
- 1 i 2 rok nauczania w szkołach powszechnych jedno i dwuklasowych

Grupa II. Dzieci od lat 8 do 10.

- 3 i 4 oddział szkoły powszechnej siedmioklasowej.
- 3 i 4 oddział szkół powszechnych od trzy do sześcioklasowych.
- 3, 4 i 5 rok nauczania w szkołach powszechnych jedno i dwuklasowych.
- 1 klasa gimnazjum ośmioklasowego.

Grupa III. Dzieci od lat 10 do 12.

- 5 i 6 oddział szkoły powszechnej siedmioklasowej.
- 5 i 6 oddział szkoły powszechnej od trzy do sześcioklasowej.
- 6 i 7 rok nauczania w szkołach powszechnych jedno i dwuklasowych.
- 2 i 3 klasa gimnazjum ośmioklasowego.

Grupa IV. Dzieci od lat 11 do 14.

7 oddział szkoły powszechnej siedmioklasowej.

7 oddział szkoły powszechnej od trzy do sześcioklasowej.

4 i 5 klasa gimnazjum ośmioklasowego.

Grupa V. Dzieci od lat 13 do 18.

6, 7 i 8 klasa gimnazjum ośmioklasowego.

Młodzież od 15—18-tu lat.

A. Książki konieczne.

Marja Konopnicka. O krasnoludkach i o sierotce Maryni. Grupa II i III.
Bronisława Ostrowska. Bohaterski Miś czyli przygody pluszowego niedźwiadka na wojnie. Grupa III i IV.

Edmund de Amicis. Serce, książka dla chłopców, przekład Marji Konopnickiej. Grupa III, IV i V.

Józef Conrad Korzeniowski. Murzyn z załogi Narcyza. Z upoważ. autora tłumaczył Jan Lemański. Grupa V.

Dr. Wanda Haberkantówna. Śmietnik. Opowiadanie przyrodnicze. Grupa II i III.

Marja Konopnicka. O Janku Wędrowniczku. Grupa I.

Marja Rodziewiczówna. Lato leśnych ludzi. Powieść. Grupa IV i V.

Władysław Łoziński. Oko Proroka czyli Hanusz Bystry i jego przygody. Grupa IV.

Wacław Lipiński. Od Wilna po Dynaburg. Wspomnienia z ofensywy 5 p. p. Legjonów. Grupa IV, V.

Józef Mączka. Starym Szlakiem. Grupa IV, V.

Władysław Ludwik Anczyc. Przypadki Robinsona Kruzoe. Grupa III.

Romanowa. Z powieści Elizy Orzeszkowej. Grupa IV, V.

M. Z. Zaleska. Mieszkaniec puszczy. Powieść Coopera dla młodzieży opracowała. Grupa III, IV.

Marja Konopnicka. Książka dla Tadzia i Zosi. Grupa II.

Michał Siedlecki. Skarby wód. Grupa IV, V.

H. Sienkiewicz. W pustyni i w puszczy. Grupa III, IV.

Jan Powalski. W słońcu. Powieść. Grupa V (dla seminarjów nauczycielskich).

Marjusz Zaruski. Na morzach dalekich. Grupa V.

John Swenson. Czółnem przez morze. Grupa III.

Artur Śliwiński. Hetman Żółkiewski. Grupa IV, V.

Dr. Władysław Szafer. U progu Sahary. Grupa V.

Bolesław Prus (Aleksander Głowacki). Na wakacjach. Katarynka. Grupa IV, V.

Stefan Żeromski. Echa leśne. Grupa IV, V.

Bolesław Prus (Aleksander Głowacki). Anielka. Grupa IV i V.

Henryk Sienkiewicz. Z pamiętników poznańskiego nauczyciela. Grupa IV, V.

Henryk Sienkiewicz. Pójdźmy za nim. Grupa V.

Henryk Sienkiewicz. Sielanka. Legenda żeglarska. Grupa V.

Henryk Sienkiewicz. Z puszczy amerykańskiej. Listy z podróży. Grupa III, IV.

- Henryk Sienkiewicz*. Stary sługa. Grupa IV, V.
Marja Konopnicka. Nasza szkapa. Grupa IV, V.
Marja Konopnicka. Dym. Grupa IV, V.
Marja Konopnicka. W Winiarskim forcie. Grupa IV, V.
Eugenjusz Małaczewski. Tam gdzie ostatnia świeci szubienica. Grupa V.
Bolesław Prus (Aleksander Głowacki). Antek. Grupa IV, V.
Marja Konopnicka. Z Banasiowa. Grupa V.
Kazimierz Tetmajer. Książd Piotr. Grupa IV, V.
Henryk Sienkiewicz. Wspomnienie z Maripozy, Jamioł. Organista z Poni-
nikły. Grupa IV, V.
Henryk Sienkiewicz. Bartek Zwycięzca. Grupa IV, V.
Ignacy Chrzanowski. Nasz hymn narodowy (Pieśni Legionów). Gru-
pa IV, V.
Władysław St. Reymont. Z ziemi chełmskiej. Grupa IV, V.
Pułkownik Adolf Małyszko. Wojna chemiczna. Grupa V.
Dr. Aleksander Czołowski. Marynarka w Polsce. Grupa V.
Adam Szelągowski. Walka o Bałtyk. Grupa V.
Gwiazdka tygodnik ilustrowany dla dzieci i młodzieży. Wydawnictwo
P. Macierzy Szk Ziem Wsch. Wilno Benedyktyńska 2. Grupa II, III.
Bolesław Prus (Aleksander Głowacki). Cienie. Z legend dawnego
Egiptu. W górach. Grupa IV, V.

B. Książki pożądane.

- F. Courtenay Baylor*. Dzielna trójka. Spolszczona przez Zofję Hartin-
ghową. Grupa III.
Jan Grabowski. Finek. Warszawa, listop. 1824. Grupa I, II.
Benedykt Hertz. Taśtaś. Grupa I.
Dr. E. Kiernik. Życie w nurtach oceanu. Grupa V.
Takie sobie bajeczki. Wybór z książki Rudyarda Kiplinga. Grupa I i II.
Anna Montgomery. Ania z Zielonego Wzgórza. Tłumaczenie R. Bern-
szejnowej. Grupa III, IV i V.
Janina Porazińska. W Wojtusiowej izbie. Grupa I i II.
Jan Powalski. Król. Powieść z czasów Przemysława Pogrobowca. Gru-
pa IV.
Helena Zakrzewska. Białe Róże. Powieść dla młodzieży z czasów
inwazji bolszewickiej. Grupa III i IV.
Adolf Dygasiński. Łabędzia woda. Grupa V.
Iskry, Tygodnik dla młodzieży. Grupa III, IV i V.
Aleksander Janowski. Nasz plac. Opowiadanie dla dzieci. Grupa II.
Dr. Kazimierz Kowarski. O uczniu żołnierzu. Grupa IV i V.
Włodzimierz Korsak. Ku indyjskiej rubieży. Grupa IV.
Płomyk, dwutygodnik dla dzieci i młodzieży. Grupa II i III.
Płomyczek, dwutygodnik dla młodszej dżiatwy. Wydawca w imie-
niu Zw. Pol. Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, Józef Włodawski.
Grupa I.
Jan des Vignes Rouges. Dusze dowódców. Opowiadania i rozmy-
ślania wojenne. Tłumaczyła Iza Moszczeńska. Grupa V.
Morjan Zaruski. Na bezdrożach tatrzańskich. Wycieczki, wrażenia
i opisy. Grupa V.
Ignacy Chodźko. Pamiętniki kwestarza. Grupa III i IV.

- Adolf Dygasiński*. Przygody młodzieńca. Grupa III.
- Marja Konopnicka*. Poezje dla dzieci. Grupa II.
- Marja Konopnicka*. Poezje dla dzieci, część II. Grupa II.
- Marja Konopnicka*. Poezje dla dzieci i młodzieży, część III. Grupa II.
- Marja Konopnicka*. Złoty wiek Peryklesa (Olimpijczyk). Opowiadania historyczne podług Oskara Höchera. Grupa IV
- Włodzimierz Korsak*. Na tropie przyrody. Grupa III i IV.
- Józef Ignacy Kraszewski*. Stara baśń Grupa III.
- F. Lazarusówna*. Moja gromadka. Grupa I.
- (Hektor Malot). Bez rodziny. Opracowała Faustyna Morzycka. Grupa III i IV.
- Bronisława Ostrowska*. Madej. Grupa II i III.
- Bronisława Ostrowska*. Szklana góra. Grupa II i III.
- (Quida) *Nello i Patrasz*. Podług oryginału angielskiego opracowała Marja Strobeyko. Grupa II.
- Jan Parandowski*. Mitologja. Wierzenia i podania Greków i Rzymian. Grupa V.
- Zofja Rogoszówna*. Pisklęta. Grupa V, odpowiednie przedewszystkiem dla seminarjów ochroniarskich i nauczycielskich.
- Vambe (Luigi Bertelli)*. Ceśarz mrówek. Przełożyła z 8-go wydania włoskiego Helena Grotowska. Grupa III i IV.
- Franciszek Molnar*. Chłopcy z Placu Broni. Powieść z życia uczniów węgierskich. Przekład Janiny Mortkowiczowej. Grupa III i IV, oraz dla grupy V dla uczniów seminarjów nauczycielskich.
- J. Ignacy Kraszewski*. Kordecki. Grupa III i IV.
- Wiktor Gomulicki*. Wspomnienia niebieskiego mundurka. Grupa III.
- Henry Ford*. Moje życie i dzieło. Tłum. M. St. Goryńscy. Grupa V.
- Helena Zakrzewska*. Zaklęty dwór. Opowiadanie z dzieciństwa mamusi. Grupa III oraz do V dla uczniów sem. nauczycielskich.
- Marja Reuttówna*. Dziecko polskie w latach niewoli i walki. Grupa III i IV.
- J. Kenniston*. Opiekun bezbronnych. Niezwykłe przygody młodego księcia w bardzo dawnych czasach. Opracowała według oryginału angielskiego M. G. Grupa II i III.
- Jan Dembowski*. Historia naturalna jednego pierwotniaka, jako wstęp do biologji ogólnej. Grupa V.
- Marja Dąbrowska*. Dzieci Ojczyzny. Opawianie historyczne dla młodzieży. Grupa III i IV.
- Marja Dąbrowska*. Uśmiech dzieciństwa. Wspomnienia. Grupa V dla uczniów sem. nauczycielskich.
- Jan Dembowski*. O istocie ewolucji. Grupa V.
- M. G. Burek i jego przyjaciele. Grupa I i II.
- Marja Bujno*. Kocia Mama i jej przygody. Grupa I i II.
- Stanisław Pigoń*. Głosy z przed wieku. Szkice z dziejów procesu filareckiego. Grupa V.
- Jack London*. Zew krwi. Przełożyły z angielskiego St. Kuczelewska. Grupa V.
- Helena Bobińska*. O szczęśliwym chłopcu. Grupa II i III.
- Felicja Popławska*. Dla przyszłości. Grupa III i IV.
- Nasi przyjaciele. Grupa I.

- Zuzanna Rabska*. Baśnie Kaszubskie. Grupa III.
Joanna Gould. Gwiazda przewodnia. Grupa III i IV.
Kornel Makuszyński. Bardzo dziwne bajki. Grupa II.
Adolf Dygasiński. W Swojczy czyli żywot poczciwego włościanina. Grupa IV. Szczególnie dla bibliotek szkół wiejskich.
Bolesław Prus. Michałko Grupa IV i V.
Z. Bohuszewiczówna. W świecie owadów. Grupa IV i V.
Ewa Szelburg Ostrowska. A... a... kotki dwa. Grupa I.
Il. Andersen. Baśnie. Opracowane przez C. Niewiadomską. Grupa III i IV.
 Wybór poezyj *Władysława Syrokomli* (Ludwika Konratowicza) 3 tomy. Do druku przygotował, przypisami i posłowiem zaopatrzył Stanisław Cywiński. Grupa IV i V.
E. Nesbit. Poszukiwanie skarbu. Przełożyła H. Jel. Grupa III, oraz dla grupy V (seminarja nauczycielskie).
Janina Porazińska. Kichuś majstra Lepigliny. Grupa II.
Ernest Seton Thompson. Dzielny rogacz i inne opowiadania z życia zwierząt. Grupa III i IV.
Józef Conrad. Korsarz. Biblioteka angielska. Grupa V.
H. Green. Brat ociemniały. Przeł. z ang. H. Wernic. Grupa III i IV.
Zofja Rogoszówna. Dzieci pana majstra. Grupa I i II.
Artur Oppman (Or-Ot). Legendy warszawskie. Grupa II.
Karol Dickens. Mała Dorrit. Powieść. W opracowaniu Cecylji Niewiadomskiej. Grupa V.
Jadwiga Chrzęszczewska. Czasy i nie czasy. Fantastyczne opowiadania dla młodzieży. Grupa II i III.
Janina Porazińska. Ucieszna historyjka o Fipciu. Grupa I.
Marjan Gerson. Dębrowska. Wielcy artyści, ich życie i dzieła. Gr. V.
Stefan Barszczewski. W osiem dni dokoła świata. Grupa III i IV.
Helena Zakrzewska. Dzieci Lwowa. Grupa III i IV.
M. Makowska. Za siódmą górą, za siódmą rzeką. Grupa III.
Zofja Urbanowska. Złoty pierścień. Grupa II i III.
Sewer. Na pobojoisku. Grupa IV i V.
D-r Afred Berg. Wycieczki krajoznawcze. Spolszczyła Helena Grotowska. Grupa IV i V.
Wacław Sieroszewski. Ze świata. Grupa III i IV.
Jerzy Bandrowski. Siła serca. Grupa IV i V.
Jerzy Orwicz. Wódz narodu. Powieść z czasów młodości Tadeusza Kościuszki. Grupa IV.
Rudyard Kipling. Puk. Przełożyła Helena Niemirowska. Grupa IV.
Teresa Jadwiga. Dworzanie królewicza Jakóba. Powieść dla młodzieży z czasów panowania Jana Sobieskiego. Grupa III.
Stanisław Rostworowski, podpor. Legjonów Polskich. Szablą i piórem. Grupa VI. V.
H. Boguszewska, H. Koźniewska. Historia jednego roku. Grupa II i III.
Zofja Bukowiecka. Historia o Janku Górniku. Grupa III. IV.
L. M. Montgomery. Ania z Awanlee. Grupa IV.
Dr. Antoni Jakubski. W krainach słońca. Grupa V.
Marja Świdorska. Z przed lat sześćdziesięciu. Grupa IV. V.
Marino Moretti. Moja Matka. Przekład Baturewicz. Grupa V.
A. Dygasiński. Cudowne bajki Grupa III.

- Mayne-Reid*. Dolina bez wyjścia. Przygody podróżników w Himalajach. Grupa III.
- Jan Grabowski*. Jak Tomek Kowalczyk do nieba się dostał. Grupa II.
- L. M. Alcott*. Małe kobietki. Grupa III. IV.
- t *Rudyard Kipling*. Wśród ławic oceanu. Opracowała G. E. Lenarowska.
- Marja Konopnicka*. Wojciech Zapala. Grupa IV i V.
- Artur Śliwiński*. Stefan Batory. Grupa IV i V.
- Mark Twain*. (Samuel L. Klemens) Królewicz i żebrak. Powieść z ang. przełożył L. P. Grupa III i IV.
- Elżbieta z Zaleskich Dorożyńska*. Na ostatniej placówce. Dziennik z życia wsi podolskiej w latach 1817—1921. Z przedmowy Artura Górskiego. Grupa V.
- Stefanja Szuckowa*. Tajemnice Motyli. Grupa II.
- Eliza Orzeszkowa*. Pisma. Wydanie zbiorowe, zupełne, ze wstępem Aurelego Drogoszewskiego. Tom V. Anastazja, Bene nati. Grupa IV i V.
- Ester Stahlberg*. Niedziela. Przekład ze szwedzkiego Zofji de Bondy. Grupa V (dla ucz. sem. naucz.)
- Zygmunt Loretz*. Akwarjum słodkowodne. Część I. Wskazówki techniczne, jak urządzać i pielęgnować akwarjum. Grupa IV i V.
- Stanisław Windakiewicz*. Dzieje Wawelu. Grupa V.
- E. Piasecki i M. Schreiber*. Harce młodzieży polskiej. Grupa IV i V.
- Bolesław Prus*. (Aleksander Głowacki). Omyłka. Grupa V.
- Marja Konopnicka*. Urbanowa. Grupa IV i V.
- Marja Konopnicka*. W Gdańsku. Grupa IV i V.
- Helena Grotowska*. O poznawaniu kraju. Grupa III i IV.
- D-r Fryderyk Papee*. Historia miasta Lwowa w zarysie (Dla Okręgu Szkolnego Lwowskiego konieczna) Grupa V.
- Henryk Sienkiewicz*. Niewola tatarska. Grupa IV i V.
- Ludwik-Hironim Morstin*. W kraju Latynów. Grupa II i III.
- Jan Svenson*. (Nonni.) Z dalekiej północnej wyspy. Grupa II i III.
- L. Kubala*. Bitwa pod Beresteczkiem. Grupa V.
- L. Kubala*. Obleżenie Zbaraża i pokój pod Zborowem. Grupa IV i V.
- D-r Wiktor Hahn*. Stanisław Staszic. Grupa IV i V.
- K. Szajnoch*. Zdobycze pługa polskiego. Grupa V.
- Zofja Kossak Szczucka*. Pożoga. Grupa V.
- Stefan Żeromski*. Siłaczka. Na pokładzie. Grupa V.
- Stefan Żeromski*. Do swego Boga. Rozdziobią nas kruki, wrony. Grupa V.
- Władysław Łoziński*. Opowiadanie Imć Pana Wita Narwoja, rotmistrza Konnej Gwardji Koronnej. Grupa IV i V.
- J. I. Kraszewski*. Rzym za Nerona. Obrazy historyczne. Grupa IV i V.
- Władysław Łoziński*. Madonna Busowiska. Nowela. Grupa V.
- Marja Dunin-Kozicka*. Burza od Wschodu. Grupa V.
- Janusz Korczak*. Moški, Joški i Srule. Grupa III oraz V (sem. naucz.)
- I. H. Fabre*. Szkodniki. Tłum. Z. Bohuszewiczówna Grupa IV i V.
- Ignacy Chrzanowski*. Za co powinniśmy kochać Pana Tadeusza. Grupa IV.
- Tadeusz Dębicki*. Z dziennika Marynarza. Grupa IV.
- Władysław St. Reymont*. Pewnego dnia. Grupa IV.

- O. A. Gratry.* Credo w rozważaniu filozoficznym. Grupa V.
Kap. Stefan Pomarański. Pierwsza wojna polska (1918—1920) Grupa V.
- R. Stevenson.* Skarby na wyspie. Grupa III i IV.
Ferdynand Kudelka. Bitwa pod Kircholmem. Grupa IV i V.
Młodzież Polskiego Czerwonego Krzyża. Grupa III i IV.
Walerja Szalay-Groele. W orlem gnieździe. Grupa II i III.
Zofja Kossak-Szczucka. Kłopoty Kacperka góreckiego skrzata. Grupa II.
- Jerzy Ebers.* Uarda. Powieść z czasów starożytnego Egiptu. Grupa IV i V.
 Dwunastka. 12 nowel nowoczesnej literatury światowej Zebrał Merwin. Grupa IV i V.
Frames Hoodgson Burnett. Mały Lord. Grupa III i IV.
I. H. Fabre. Nasi sprzymierzeńcy. Tłum. Z. Bohuszewiczówna i M. Górską. Grupa IV i V
I. Garczyński. O władzę nad błękitami. Grupa IV i V.
Melchjor Wańkowicz. Szpital w Cichiniczach Grupa IV i V.
 (Przed włączeniem do biblioteki należy usunąć ostatnie kartki, zawierające ogłoszenie o wydawnictwie „Biblioteczka Historyczno-Geograficzna“).
Edward Słoński. Razem, młodzi przyjaciele. Grupa III.

C. Książki dozwolone.

- A. Domańska.* Paziowie Króla Zygmunta. Opowiadanie obyczajowe na tle dawnych wieków. Grupa III.
Helena Duninówna. Przyjaciele Jerzyka. Grupa I i II.
Antoni Gawiński. Bajki staroświeckie. Grupa I i II.
Antoni Gawiński. Lolek Grenadjer. Czarodziejska historia dla chłopców. Grupa III.
Aleksander Janowski. Marysia w Japonji. Powieść dla młodzieży Grupa III.
Z. Popławska. Bajki z Zielonej Wyspy. Grupa II.
Walery Przyborowski. Młody konfederat barski. Powieść historyczna dla młodzieży Grupa III. Dla ludności kresów wschodnich niestosowna.
Zuzanna Rabska. Trzy powiastki o harcerzach. Grupa III.
J. Kr. Andersen. Baśnie i powiastki. Wybór dla młodzieży opracował Zbigniew Kamiński Grupa II i III.
Tadeusz Chrostowski. Parana. Wspomnienia z podróży w roku 1914. Grupa IV i V.
Karol Homulacs. Bajka o Kosturku, Azie i Burku. Grupa IV.
Antoni Ossendowski. Najwyższy lot. Z niedawnych czasów wielkiego porywu. Grupa IV.
Jan Powalski. W grodzie żaków. Powieść historyczna. Grupa IV-ta z ograniczeniem do szkół średnich i seminarjów nauczycielskich.
B. Dyakowski. Wąż Władka. Opowiadanie przyrodnicze. Grupa II i III.
Pia Górską. W naszych kościołach. Grupa III i IV.
W. M. Kozłowski. Rycerz wolności (Kazimierz Puławski). Grupa IV.
R. Lyall. Słowik irlandzki. Powieść. Przetłoczyła Zofja Hartinghowa Grupa IV.

- Janina Porazińska*. W spalonym dworze. Opowiadania z roku 1920. Grupa II i III.
- Zofja Rogoszówna*. Dziecinny Dwór. Grupa II.
- E. Zorjan*. Bohaterskie boje. Opowiadanie historyczne z czasów króla Jana III. Grupa II i III.
- E. Zorjan*. Dopust boży. Powieść historyczna z XVII w. Grupa II. III.
- E. Zorjan*. W walce z pohańcami. Powieść historyczna. Grupa II. III.
- Edward Zorjan*. Pod godłem krzyża. Powieść z czasów Jadwigi i Jagiełły Grupa II. III.
- E. Zorjan*. Hołd pruski. Powieść historyczna z XVI w. Grupa II. III.
- Juljusz Verne*. Straszny wynalazca. Tłumaczyła Bobrowska. Grupa III.
- Władysław Umiński*. Podróż bez pieniędzy. Grupa III i IV.
- Benedykt Hertz*. Wakacje w puszczy. Grupa III.
- (*Hektor Malot.*) Dla rodziny. Przerobiła dla młodzieży Faustyna Moryzcka. Grupa II i III.
- Bernard Chrzanowski*. Z wybrzeża i o wybrzeżu Grupa IV.
- Tadeusz Zieliński*. Irezjona. Klechody attyckie. Serja pierwsza, Serja druga. Grupa V.
- Antonina Morzkowska*. Mały obywatel. Powieść dla młodzieży. Grupa III.
- Józef Bojasiński*. Historia powszechna. Część I. Grupa III.
- Józef Hornowski*. Pasożyty ciała ludzkiego. Grupa IV. V.
- Antoni Gawiński*. Przygody Okruszka. Czarodziejska historia. Grupa II. III.
- Antoni Gawiński*. Dziesięciu rycerzy Czarodziejska historia. Grupa II. III.
- (*Noel Hope.*) Przygody Wilczka i jego pana. Grupa II.
- (*Lillan Gasko.*) Bohaterski Bruno. Grupa II.
- Benedykt Hertz*. Bażant złocisty. Grupa II.
- Adolf Dygasiński*. Przyjaciel koni. Grupa II. III.
- Edmund Selons*. Przygody Tomcia ze zwierzętami. Grupa II.
- Marja Reuttówna*. Dla mojego tatusia. Dzienniczek Danusi pisany w dniach najazdu bolszewickiego i okupacji litewskiej w Wilnie w r. 1920 Grupa III. IV.
- Ela Oleska*. Złociste Kopułki i Różowe Stokrotki. Grupa II.
- Mieczysława Słeczkowska*. Wśród dziejowej zawieruchy. Grupa III. IV.
- Władysław Umiński*. Od Warszawy do Ojcowa. Grupa III.
- Marja Buyno*. Słoneczko. Grupa II. III.
- S. Margert*. Duch Czasu. Powieść z XV wieku Grupa V.
- S. Margert*. Król Florencji. Grupa V.
- S. Margert*. Fra Giralamo. Grupa V.
- S. Margert*. Burza. Grupa V.
- H. G. Wells*. Nowele. Grupa V.
- Jana Chryzostoma z Gostawic Paska*. Pamiętniki. Opracował Jan Grabowski. Grupa III.
- Walery Przyborowski*. Reduta Woli. Powieść historyczna z 1831 roku dla młodzieży. Grupa III. W pamiętnym roku wojny. Grupa IV i V.
- Juljusz Verne*. W pogoni za meteorem. Powieść fantastyczna. Grupa III. IV.
- Zofja Sikorska*. Ama i jej przyjaciele. Grupa II.
- Ewa Szalburg Ostrowska*. Ogród króla Marcina. Opowieść czarodziejska. Grupa II.

(*Jerzy Żuławski.*) Na srebrnym globie. Rękopis z księżycy. Opracował dla młodzieży F. K. Nowicki. Grupa V.

W. L. Anczyc. Przygody prawdziwe żeglarzy i podróżników pośród dzikich ludów kuli ziemskiej.

Daniel Defoe. Życie i nader osobliwe a zadziwiające przygody Robinsona Kruzoza z Jorku, marynarza, przez niego samego opowiedziane. Grupa III.

J. J. Kraszewski. Historia o Jonaszu Korczaku i o pięknej miecznikównie. Grupa IV. V.

Wl. L. Anczyc. Duch puszczy. Opowiadanie z borów amerykańskich według Dr. Birda. Grupa III.

Rudyard Kipling. Kim. 2 tomy. Tłum. z ang. Wilhelm Mitarski. Studium o Kiplingu G. K. Chestertona. Grupa V.

E. Jeziński. Dla Ciebie, Polsko. Powieść dla młodzieży. Grupa III.

Ewa Szelburg Ostrowska. U leśnego dziadka. Grupa II.

Erckman i Chatrian. Dzielni górale. Przełożyła z francuskiego Z. N. Grupa III i IV.

Luigi Barcini. Przygody Mikara Zapalki. Tłumaczyła z włoskiego Zofja Krzyżanowska. Grupa II i III.

Edward S. Ellis. Smok podniebny. Przełożyła z angielskiego Marja Lisowska. Grupa III

Zygmunt Tempka Nowakowski. Wymarsz. Nowele. Grupa V.

Walery Przyborowski. Młodzi gwardziści. Epizod z oblężenia Warszawy, przez Prusaków w r. 1794. Grupa III.

Władysław Umiński. Filibustjerowie. Powieść na tle dziejów Indji Zachodnich. Grupa III i IV.

Adam Grabowski. Wśród gór i pustyń Coelesyrji. Grupa IV i V.

Józef Ciemboniewicz. Pan Lisowski. Powieść dla młodzieży z rycinami De. Wita. Grupa II i III.

Marja Buyno-Arctowa. Perły księżniczki Marji. Bajka nie bajka błękitnemu chłopcu opowiedziana, dla młodszych i starszych Grupa III i IV.

Jan Staszewicz. Było to pod Smoleńskiem. Powieść historyczna z roku 1812 dla młodzieży. Grupa III.

F-r. Rawitt Gawroński. Moje przygody z roku 1863 w Kijowie Grupa V.

Juljusz German. O Księżniczce z za morza. Grupa II.

G. Beecher Stowe. Chata wuja Toma. Powieść opracowana dla młodzieży. Grupa III i IV.

Przesław Smolik. Przez lądy i oceany. Przygody jeńca w Azji w czasie Wielkiej Wojny. Grupa IV i V.

Artur Śliwiński Jan Sobieski. Grupa V.

Kazimierz Rosinkiewicz. (Rojan). Przygody lotnika. Grupa IV.

Deotyma (Jadwiga Łuszczewska). Panienska z okienka. Grupa V.

M. Strebekowa. Dwunastoletni żołnierz. Z życia młodego chłopca w r. 1812-15. Grupa II i III.

Juljusz Verne. W krainie białych niedźwiedzi. Tłum. K. Bobrowska Grupa III i VI.

Marja Weryho. Wśród swoich. Powiastki dla małych dzieci Grupa I

Wacław Gąsiorowski. Huragan. Powieść historyczna z epoki Napoleońskiej. Grupa IV.

Janusz Korczak. Bankructwo małego Dzeka. Grupa IV i V. (sem. naucz.)

Antonina Domańska. Krysia Bezimienna. Opowiadanie z czasów Zygmunta Augusta i Stefana Batorego. Grupa II i III.

Antoni Scheur. Pamiętnik pilota polskiego. Grupa V.

Jan Rządkowski, generał broni. Żołnierz nieznany. Grupa V.

Jan Rządkowski, generał broni. Pierwszy legion Puławski. Grupa V.

Selma Lagerlöf. Cudowna podróż. Grupa III i IV.

Jan Szczepkowski. Władcy kniei. Grupa V.

Jan Kucharzewski. a) Od białego caratu do czerwonego. Tom. I, Epoka Mikołaja I.

Jan Kucharzewski. b) Od białego caratu do czerwonego. Tom. II. br. I. Geneza maksymalizmu. Część II. Dwa światy. Grupa V.

Wł. Pniewski. Lwica. Grupa V.

M. Jarosławski. Odwet Drzymały. Grupa III.

Ewa Szelburg-Ostrowska. Przedziwne przygody duszka Dzińdzinnika. Grupa II

Marja Czeska-Mączyńska. W obronie Gdańska. Grupa III.

Artur Śliwiński. Król Władysław IV. Grupa IV i V.

Jadwiga Chrzęszciewska. Tajemnica starego dworu. Grupa II.

Anna Szottowa. Kryształowe źródło. Grupa III.

Wacław Gąsiorowski. Rok 1809. Powieść historyczna w opracowaniu dla młodzieży. Grupa IV.

Maksym d'Azeglio. Nicolo de Lapi. Tłum. Józef Korzeniowski. Tom I. Tom. II. Grupa V.

Stanisław Baczyński. Historia o szczęściu i cnocie. Grecja—Rzym. Grupa III.

Zofja Kowerska. Dwa opowiadania dla młodzieży 1. Ofiara, 2. Jan- toś. Grupa III.

Dziś i jutro. Miesięcznik dla młodzieży żeńskiej. Red. odp. i wyd. Felicja Bronikowska, Kraków, ul. Starowiślana 3. Grupa IV i V.

W. Gomulicki. Życie dla Ojczyzny. Grupa III i IV.

Zofja Żurakowska. Skarby. Grupa III i IV.

S. Barbara Żulińska. C. R. Anioł Stróż. Grupa II.

S. Barbara Żulińska. C. R. Mała Święta. Grupa II.

S. Barbara Żulińska. C. R. Mały Jezus. Grupa II i II.

Zdzisław Morawski. Św. Karol Boromeusz na tle odrodzenia religijnego w XVI wieku. Grupa V.

Seweryn Krzemieniewski. Ochrona przyrody ojczystej i jej znaczenie. Grupa IV i V.

Marja Dynowska. O boginie i liljach wodnych oraz inne bajki i legendy. Grupa II.

Kazimierz Rosinkiewicz (Rojan). Szara brać. Grupa II i III.

Stefan Żeromski. Dla młodzieży. Wybór z pism. Książka pierwsza. Książka druga IV.

Stanisław. Sedlaczek System postępowy. Grupa IV i V.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

z dnia 20.I.27 r. L. O-1638/27

Do Dyrekcji wszystkich zakładów naukowych państwowych i prywatnych, podległych K. O. S. W. oraz p.p. Inspektorów Szkolnych Okręgu Wileńskiego.

w sprawie powierzenia prac instruktorskich naucz. ćw. ciel. p. R. Czyżewskiemu.

Kuratorjum oznajmia, że Ministerstwo W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 19.X.26 r. L. I-14357/26 powierzyło p. Romualdowi Czyżewskiemu, nauczycielowi Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego w Wilnie, pełnienie obowiązków instruktora wychowania fizycznego w szkołach na terenie Okręgu szkolnego Wileńskiego w roku szkolnym 1926/27.

Zechcą Dyrekcje Szkół oraz p.p. Inspektorzy okazać p. Czyżewskiemu należne współdziałanie przy wykonywaniu poruczonych mu czynności.

Do najważniejszych obowiązków instruktora W/F należy prowadzenie w porozumieniu z właściwymi Wydziałami K. O. S. W. dozoru metodycznej pracy nauczycieli ćwiczeń cielesnych oraz udzielanie im pomocy zawodowej w wykonywaniu tych zajęć.

Osowiążki swe wykonywa instruktor przez:

1) Przeprowadzanie lekcji przykładowych metodycznych ćwiczeń cielesnych.

2) Urządzanie krótkich metodyczno-informacyjnych kursów dla nauczycieli (lek) zawodowych w celu ich dalszego kształcenia.

3) Zwiedzanie lekcji metodycznych ćwiczeń cielesnych w celu zaznajomienia się ze sposobem prowadzenia tych zajęć oraz omawianie widzianych lekcji, gier i zabaw ruchowych z nauczycielami i przełożonymi.

4) Składanie wniosków, mających na celu usunięcie braków, spostrzeżeń w prowadzeniu wychowania fizycznego w poszczególnych szkołach, bądź też podniesienia jego stanu wogóle.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) Dr. A. Ryniewicz.

ODEZWA

**Do Nauczycielstwa Okr. Szk. Wileńskiego
w sprawie „Miesiąca Książki“.**

Zbliża się połowa lutego, tego „miesiąca książki”, w którym, w myśl polecenia i gorącego wezwania Ministerstwa W.R. i O.P., całe Nauczycielstwo miało rozwinąć jak najenergiczniejszą propagandę za powiększeniem bibliotek szkolnych i rozbudzeniem wśród młodzieży zamiłowania do pięknej i pożytecznej książki. Według wieści, dochodzących z rozma-

itych miejscowości Wileńszczyzny, Nauczycielstwo zrozumiało intencję Władz Szkolnych i, godnie spełniając swe posłannictwo nauczycielskie, osiągnęło już poważne rezultaty przez umiejętne zachęcanie tak młodzieży, jak i starszego społeczeństwa, do ofiarności na cele bibliotek szkolnych. Zostaje druga połowa miesiąca, w której z jeszcze większym zapalem i z bardziej powszechnym rozpędem należy dalej prowadzić akcję rozpoczętą. Życzę P.P. Nauczycielom powodzenia w tej szlachetnej pracy oświatowej w najlepszym tego słowa znaczeniu. Szkoły, które stosunkowo do ilości i zamożności uczniów i mienia, powiększą najwydatniej swe biblioteki szkolne, „zasłużą się dobrze” dla sprawy ojczystej.

Wilno, 10. II. 1927.
L. I 3050/27.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

44.

Ogłoszenia urzędowe.

Konkursy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady:

- 1) nauczyciela 7 klas. publicznej szkoły powsz. w Hoduciszkach gm. hoduciskiej, pow. święciańskiego, od dnia 16 marca 1927 r.
- 2) nauczyciela 1-klas. publicznej szkoły powszechnej w Galczunach, gm. worniańskiej pow. wil.-trock., od dnia 16 marca 1927 r.
- 3) nauczyciela 1-klas. publicznej szkoły powszechnej w Głinciszkach gm. podbrzeskiej pow. wil.-trock., od dnia 1 kwietnia 1927 r.
- 4) nauczyciela 1-klas. publicznej szkoły powszechnej w Jurczunach gm. worniańskiej pow. wil.-trock., od dnia 1 kwietnia 1927 r.
- 5) nauczyciela 1-klas. publicznej szkoły powszechnej w Zagodziach gm. worniańskiej pow. wil.-trock., od dnia 1 kwietnia 1927 r.
- 6) nauczyciela 2-klas. publicznej szkoły powszechnej w Bystrzycy gm. bystrzyckiej, pow. wil.-trock. od dnia 1 maja 1927 r.

Kandydaci z pełnemi kwalifikacjami, którzy obecnie w zawodzie nauczycielskim nie pracują, powinni wnieść należycie udokumentowane podania bezpośrednio do Kuratorjum, załączając oryginał świadectwa dojrzałości, świadectwo Lekarza Urzędowego o przydatności fizycznej do zawodu nauczycielskiego, dowód obywatelstwa polskiego, dowód, stwierdzający stosunek do służby wojskowej (mężczyźni), wyciągi metryczne i własnoręcznie napisany życiorys. (Uwaga 3. do objęcia stanowisk w Hoduciszkach i Galczunach potrzebna jest znajomość języka litewskiego. Na posady te mogą reflektować również absolwenci szkół średnich ogólnokształcących z prawami publiczności).

Pożądanie jest zaznaczenie w podaniu, że w razie nieotrzymania posady w ściśle określonej szkole, kandydat reflektuje również na inne wolne stanowiska.

Nauczyciele czynni powinni składać podania w drodze służbowej załączając własnoręcznie napisany życiorys.

Podania należy składać do dnia 15 marca 1927 r.

Komunikaty i zawiadomienia.

W sprawie Kursów wakacyjnych i egzaminów uzupełniających.

Kuratorjum podaje do wiadomości Nauczycielstwu szkół powszechnych, że w roku bieżącym przewidziane jest zorganizowanie 8 państwowych Kursów wakacyjnych—*wyłącznie końcowych*. Przykładem roku ubiegłego Nauczycielstwo będzie mogło organizować Kursy doształcające własnym kosztem, o ile liczba kursów państwowych okaże się niewystarczająca.

Przed Komisjami Egzaminacyjnymi na kursach rządowych nie będą mogli składać egzaminów eksterni, natomiast od 20 sierpnia do 1 września 1927 r. będzie czynna Komisja Egzaminacyjna przy Kuratorjum, przed którą kandydaci będą mogli składać egzaminy ze wszystkich grup przedmiotów.

Kurator Okręgu Szkolnego
w/z Dr. Z. Fedorowicz
Naczelnik Wydziału.

Wilno, 3. I. 1927.
Nr. I-190-27.

Pochwały i odznaczenia.

Do

Pani Adeliny Cielewiczówny, nauczycielki publicznej szkoły powszechnej w Kozaczyźnie, gm. duksztańskiej, pow. święciańskiego.

W związku z wynikami wizytacji publicznej szkoły powszechnej w Kozaczyźnie, stwierdzającymi pomyślny rozwój tej szkoły, wyrażam Pani swe uznanie za gorliwą i owocną pracę nad wychowaniem i kształceniem powierzonej Jej opiece dziatwy szkolnej.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

Wilno, 29. I. 1926 r.
L. I-2053/27

Do

Pana Jana Follprechta, nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Bobrowszczyźnie, gm. prozorockiej, pow. dziśnieńskiego.

W związku z wynikami wizytacji publicznej szkoły powszechnej w Bobrowszczyźnie, stwierdzającymi pomyślny rozwój tej szkoły, wyrażam

Panu swe uznanie za gorliwą i owocną pracę nad wychowaniem i kształceniem powierzonej Jego opiece młodzieży.

Kurator Okręgu Szkolnego
(-) *Dr. A. Ryniewicz.*

Wilno, 31.1. 1927 r.
L. I—2054/27.

Do

Pana Jana Woźniaka, p. o. kierownika publicznej szkoły powszechnej w Wojciechowie, gm. kucewickiej, pow. oszmiańskiego.

W związku z wynikami wizytacji publicznej szkoły powszechnej w Wojciechowie, stwierdzającymi pomyślny rozwój tej szkoły, wyrażam Panu swe uznanie za gorliwą i owocną pracę nad wychowaniem i kształceniem powierzonej Jego opiece dziatwy szkolnej.

Kurator Okręgu Szkolnego
w/z Dr. Z. Fedorowicz
Naczelnik Wydziału

Wilno, dn. 5.1. 1927 r.
L. dz. I-28842/26.

Do

Pana Jerzego Rebowa, p. o. kierownika publicznej szkoły powszechnej w Szymoniach, gm. kucewickiej, pow. oszmiańskiego.

W związku z wynikami wizytacji publicznej szkoły powszechnej w Szymoniach, stwierdzającymi pomyślny rozwój tej szkoły, wyrażam Panu swe uznanie za gorliwą i owocną pracę nad wychowaniem i kształceniem dziatwy szkolnej.

Kurator Okręgu Szkolnego
w/z Dr. Z. Fedorowicz.
Naczelnik Wydziału.

Wilno, dn 5.1.1927
L. I 28842/26

47.

Dział nieurzędowy

Pogadanka o „Książce” *).

I Wartość książki.

W szkole książka jest nieodłączną towarzyszką ucznia. Już w przed-szkolnym wieku miało nieraz dziecko w rękę książkę; była to przeważnie

*) Skrót dla szkół powszechnych — opracował Dr. Adam Łysakowski. W pre-
lekcji należy (zależy od poziomu klasy) tekst niniejszy rozwinąć. W razie potrzeby
uprzęścić terminologicznie. Dodać przykłady z życia szkolnego i z lektury szkolnej—
stosownie do typu szkoły (miejska — wiejska) i do wieku uczniów. Rozdział III una-
ocznic pokazem książki.

książka z obrazkami. Służyła dla zabawy: oglądanie obrazków sprawiało przyjemność, spotęgowaną słuchaniem miłych, dodanych do obrazka wierszyków, które starsi odczytywali. W szkole książek więcej i inne. Mniej obrazków, a więcej czarnych czcionek: to pismo, druk, Zrazu (w elementarzu) poszczególne litery, później w (czytankach) dużo liter; składają się z nich wyrazy, zdania, całe utwory: wierszyki powiastki, opisy. Książka szkolna sprawia uczniowi także różnorodną przyjemność. Samodzielne odczytywanie liter — bawi. Składanie z nich wyrazów i zdań (zwłaszcza jeśli zrazu idzie to oporniej — raduje. Dowiadywanie się treści powiastki z gęsto zadrukowanej stronicy — zaspokaja ciekawość. A przytem odczytywanie i wygłaszanie dźwięcznych wierszyków i ładnych piosenek. Wyćwiczona na książce umiejętność pisania, która pozwala do rodziny list napisać. Duma dziecka, gdy potrafi samo odczytać napisy na różnych przedmiotach w swem otoczeniu... Ilekroć to przyjemności sprawia książka! Ilekroć radosnych uczuć wzbudza! Jakże ją zato kochać trzeba!

Ale książka daje nietylko żywą przyjemność. Jest także pożyteczna. Kiedy dzięki książce uczeń czytać i pisać już umie — staje się samodzielniejszy: z niejedną rzeczą (list, afisz przedstawienia) sam sobie poradzi, gdzie przedtem pomocy potrzebował. Gdy mu coś każe zapamiętać, zapisze sobie. Gdy zapomni coś ze spraw, których się uczył, zajrzy do książki i odnajdzie w niej pożądaną odpowiedź. Książka doskonale pomaga jego pamięci. Gdy zainteresuje go jakaś nowa rzecz albo sławna osoba, gdy nie rozumie jakiegoś wyrazu — książka da mu objaśnienie. Dzięki książce rozszerza swój zakres poznania, bo dowiadyuje się z niej o rzeczach i zdarzeniach przeszłych i odległych, którychby nigdy sam nie mógł zobaczyć. Im więcej czyta książek i zastanawia się nad nimi — tem jest sprawniejszy w myśleniu, mądrzej potrafi mówić, dowcipniej wziąć się do działania. Uczeń sam dostrzega, jak dzięki książce staje się rozumniejszy. I wtedy rozum każe mu szanować książkę tak, jak przedtem uczucie kazało mu ją kochać.

II. Istota książki i jej zewnętrzna szata.

Obcujemy z książkami nietylko w szkole, w której są one pomocą nauczyciela. Spotyka się książki także poza szkołą (w domu, u kolegi). Wszędzie książek pełno. Każdy prawie człowiek ma z niemi do czynienia. A kiedy uczeń ukończy szkołę i już niema nauczyciela, którego może zapytać o wszystko, co go zajmuje, wtedy książka tem wyższej nabiera wartości i z niej trzeba korzystać (samokształcenie). Gdy jesteśmy smutni — bierzemy do ręki książkę, czytamy coś pięknego i staje się nam weselej: książka nas pociesza, jak przyjaciel. Gdy chcemy się czegoś dowiedzieć — stawiamy książce pytania, a ona nam odpowiada, jak żywy człowiek, poucza, wskazuje, co mamy robić. Jakże to? Czy książka żyje? Czy ona ma duszę?

Cóż to jest książka? Oto leży na stole. Stos kartek papierowych, z których każda pokryta czarnymi literkami druku. A wszystkie zeszyte w jedną całość, zamknięte w karton albo płótno. To rzecz fizyczna (jak piórniki). Lecz to tylko zewnętrzna rama, postać, szata. Pod tą szatą kryje się coś żywego: myśli, uczucia i pragnienia. Zestawione na karcie litery coś znaczą i wyrażają. Jak zapomocą listu (który także jest zbiorem liter), przez „list“ (jak „przez telefon“) rozmawia z nami daleko przeby-

wający przyjaciel, tak też zapomocą książek rozmawiają z nami, zabawiają nas, pocieszają i pouczają—ludzie: ci, którzy tę książkę napisali, — twórcy, autorowie książek. Książka jest środkiem porozumiewania się, któremu nie stoi na przeszkodzie ani czas, ani przestrzeń. Dzięki temu, że byli tacy, którzy zapisali w księgach ciekawe zdarzenia, możemy wiedzieć, co się działo tysiąc lat temu i jak wygląda świat o tysiąc mil od nas. Dlatego też możemy w naszej wiedzy czynić postępy, bo to, czego dawniejsi ludzie doświadczyli i dowiedzieli się, znajdujemy zapisane w księgach i w dalszym ciągu na tem budujemy. Z każdej książki przemawia do nas — człowiek, często dawno już zmarły. To także powód, aby się do książki ze czcią odnosić.

Co autor pomyślał -- to wyraził zapomocą słów, utrwalił zapomocą pisma. Dawniej, kiedy jeszcze papieru nie wyrabiano, pisano na cegielkach i na woskowych tabliczkach, na odpowiednio przygotowanych włóknach roślinnych i na skórze. Później już na papierze, ale tylko odręcznie: aby książkę rozpowszechnić — trzeba było ją całą ręcznie przepisać (rękopisy). Dopiero przed 500 laty wynaleziono druk: odbijanie raz ułożonych czcionek w tysiącach egzemplarzy. Dzięki temu książki na świecie się rozpowszechniły. Co autor stworzył i spisał — drukarz na maszynie powiela. I ze swej strony dba o to, by zewnętrzna szata książki pięknie wyglądała. Dobiera papier ładny i trwały, stawia czcionki foremne i czytelne (by nie psuć oka), zaprasza do współpracy artystę — ilustratora, który litery zdobi (inicjały), wykonywa rysunki, daje barwną okładkę. Wreszcie introligator — w tekturę mocną oprawia książkę, by ochronić ją od zniszczenia. Gotowa książka wędruje do sklepów specjalnych, do księgarń, skąd płynie do rąk czytających.

Iluż to ludzi pracuje nad wytworzeniem książki! Ile wysiłku duchowego i cielesnego. A wszystko po to, aby czytającego uczynić mędrszym i sprawić mu chwilę przyjemności. Z jakąż wdzięcznością trzeba się odnosić do tej pracy, jak trzeba ją szanować i kochać!

III. Pielęgnowanie książki.

Korzystajmy z tej dla naszego dobra dokonanej pracy. Obcujmy z książkami! Współżycie z niemi układa się rozmaicie, jak współżycie z ludźmi. Jedną osobę i jedną książkę spotykamy raz w życiu, a potem giną nam z oczu. Innych ludzi i niektóre książki widzimy długo, często, albo przez całe życie. A jak wobec każdego człowieka, bez względu na to, czy jeszcze w życiu zobaczymy, obowiązuje grzeczne zachowanie się, tak też z każdą książką, która się w nasze ręce dostanie — trzeba się obchodzić grzecznie, pieczołowicie, czynnie ją uszanować, od wszelkiego chronić zniszczenia, pielęgnować jej szatę zewnętrzną.

Przed czytaniem: umyć ręce (zwłaszcza po zabawie w ogrodzie), aby czystość książki zachować. Biorąc książkę do ręki — nie łamać jej grzbietu przez składanie jej okładek ku sobie. Książka powinna leżeć na płaszczyźnie, na stole (nie za blisko oczu: około 30 ctm.). Ale uważać, by nie kłaść książki na stół nieczysty, obok potraw i tłuszczu (nie czytać podczas jedzenia). Ozdobniejszą oprawę godzi się w papier owinać. W książce nadniszczonej skleić ostrożnie kartę czy okładkę.

Podczas czytania: nie opierać się na książce, nie załamywać kart ani ich rogów („osłe uszy”). Palców nie ślinić przy odwracaniu kart. Przy

kaszlu książką się nie zakrywać, bo rozsądnikiem chorób się stanie. Żadnych w książce nie stawiać zapisków i rysunków. Czysta książka jest najładniejsza.

Po czytaniu: zakładką miejsce lektury oznaczyć. Ale nie czynić z książki schowku na listy, kwiaty, słomki i ołówki, bo te przedmioty książkę z jej okładek wypychają. Przechować się też potem godzi książkę w miejscu czystym, bez kurzu, bez wilgoci, nie narażonem na odwiedziny owadów i myszy. Tam ją porządnie postawić albo położyć — wespół z innymi miłymi towarzyszami.

IV. Czytanie książek.

Nietylko zewnątrz trzeba się umieć obchodzić z książką, ale także skutecznie korzystać z jej wnętrza, z jej treści. Umieć czytać: nie litery i wyrazy, ale kryjące się pod nimi myśli i pragnienia autora. Baczyć najpierw na dobór lektury: z mnóstwa książek wybrać najlepszą dla siebie. Zasięgnąć w tem porady nauczyciela w szkole, później ludzi obznajomionych. Z każdej przeczytanej książki wysnuć dla siebie najwięcej pożytku i radości. Zwolna nabieramy wprawy w umiejętności czytania (w szkole już się tego uczymy). A odrazu pamiętać o zasadzie: nie wiele, lecz dokładnie! Nie o to idzie, ile się przeczytało książek, lecz o ile lektura naprawdę wzbogaciła naszego ducha.

Czy współżycie z książką jest przelotne, czy trwa czas dłuższy — to zależy od rodzaju książek i od celu jej używania. Literatura piękna (poezja, powieść), bawi przyjemnie naszą wyobraźnię. Gdy tylko o rozrywkę szło — najczęściej nie powracamy do czytania tej samej książki. Ale prawdziwie piękne utwory poezji czytuje się wielokrotnie, bo dopiero dłuższe obcowanie pozwala je w pełni odczuć i zachwycać się nimi. To sztuka, która kształci nasze poczucie piękna. W dziedzinie nauki: najpierw książki szkolne, które z roku na rok zmieniamy. Lecz później, kiedy w wyższej szkole albo poza szkołą naukowo się kształcimy, nie wystarczy książkę przeczytać: należy ją dokładnie studjować, rozdział po rozdziale, aby jej treść pojąć, krytycznie ocenić i wreszcie — nowe z niej myśli, jako zdobycz lektury, przyswoić sobie. Tą drogą rozum oświecić, wykształcenie zdobyć ogólne, a także sprawność w wykonywaniu społecznej pracy zawodowej. Występują też tu już książki innego typu: podręczniki, słowniki, encyklopedje naukowe, których się nigdy w całości nie czyta ani nie studjuje, a tylko wyszukuje się w nich dorywczo odpowiedź na jakieś szczegółowe pytanie, które w danej chwili interesuje. Także na inne dziedziny życia wywierają książki wpływ swój. Kształcą się nasze uczucia moralne i wola, gdy religijne przykazania czytamy, gdy w życiorysach i pamiętnikach bohaterów budujące przykłady znajdujemy. Wreszcie w praktycznej działalności nieraz sięga się do książek po wskazania i informacje (poradniki gospodarcze i towarzyskie, księgi adresowe, cenniki i t. p.), a stałym informatorem o sprawach bieżących są dzienniki.

W każdym niemal kroku życia potykamy się o książkę. Ostatecznym celem jej służby jest też polepszyć i uszlachetnić życie. Czynią to wszystkie księgi, które kształcą rozum, uczucie i wolę.

V. Gromadzenie książek.

Trwałe i ciepłe obcowanie z książką wytwarza przywiązanie do niej. Nie umiemy już żyć bez niej. Wtedy rodzi się pragnienie zatrzymania przy sobie tego przyjaciela i nauczyciela, posiadania książki na własność. Zaczyna się gromadzenie ksiąg, powstają biblioteki. Każdy potrafi zgromadzić małą choćby biblioteczkę, złożoną z książek najulubieńszych, których często potrzebuje. Z prywatnych zbiorów powstawały nieraz wielkie biblioteki (Ossolineum we Lwowie). Tego nie osiągnie każdy, bo książki są drogie. Nie trzeba też mieć na własność wszystkiego, co się czyta. Główna rzecz, by posiadać to, co zawarte w treści książki, a w tem jedna księga setkom ludzi może wygodzić. Korzystamy wtedy ze zbiorów, które wielkiej ilości osób społeczeństwu służą. Tworzy się specjalne biblioteczki dla dzieci w przedszkolu. Istnieją biblioteki szkolne, zawiadywane przez nauczycieli. Są biblioteki oświatowe, powszechne, publiczne. Największe państwowe biblioteki w Polsce (Kraków, Lwów, Warszawa, Wilno, Poznań) liczą po pół miliona książek i więcej.

Jakże z pośród takiego mnóstwa wybrać można? Jak tu poznać, co najlepsze? Aby to ułatwić — istnieją wielkie spisy samych książek, „książki o książkach” (bibliografje). Istnieją też w bibliotekach ludzie, którzy całe swe życie gromadzeniem i czytaniem ksiąg się zajmują (bibliotekarze) i którzy zawsze doradzić potrafią, jaka książka warta jest czytania.

Korzystajmy z tego! Bo biblioteki chętnie wypożyczają swe księgi temu, kto pamięta o pielęgnowaniu książki i kto umie ją radośnie i pożytecznie czytać. Zacznijmy od naszej biblioteki szkolnej!

Pobyt Pana Ministra W. R. i O. P. w Wilnie.

Dnia 5 lutego przybył do Wilna p. Minister W. R. i O. P. Dr. Gustaw Dobrucki. P. Kurator przedstawił p. Ministrowi pracowników Kuratorjum, zebranych w pięknej sali im. ks. Czartoryskiego, poczem, powitawszy p. Ministra, podkreślił wielką ideowość i pracowitość tak urzędników Kuratorjum, jak i olbrzymiej większości tutejszego nauczycielstwa, pracującego z zaparciem wśród niejednokrotnie najcięższych warunków. Następnie p. Kurator oświadczył, że stosunkowo do ogromu i trudności pracy, wywołanej specjalnymi warunkami Wileńszczyzny, ma tutejsze Kuratorjum za mało urzędników; niezrażeni jednak temi trudnościami pracują oni z zapalem dla sprawy państwowej i niezawodnie nadal z tą samą energją pracować będą.

W odpowiedzi p. Minister zaznaczył, że pierwszą swą podróż skierował do Wilna i wyraził się z wielkiem uznaniem o pracowitości i ideowości pracowników Kuratorjum i nauczycielstwa Wileńszczyzny; poczem w kilku gorących słowach zachęcał do dalszej, twórczej pracy, polecając nadal dążyć do zaspokajania potrzeb kulturalnych całej ludności bez różnicy narodowości. „Będzie to”, zakończył p. Minister, „najlepszym

sposobem unikania szkodliwej agitacji, jaką w ostatnich czasach stwierdzono w akcji wywrotowej „hurtków“.

O 9-ej i $\frac{1}{2}$ p. Minister rozpoczął zwiedzanie zakładów naukowych, mianowicie: gimn. im. Lelewela (lekcje przyrody i gimnastyki), gimn. im. Orzeszkowej (lekcje polskiego, matematyki i śpiewu), gimn. im. Słowackiego, Prawosławnego Seminarjum Duchownego i prywatnego gimn. białoruskiego.

W godzinach 12—16 odbyła się konferencja u p. Wojewody w sprawach wyznaniowych. O godz. 22,25 wyjechał p. Minister do Warszawy.

SPRAWOZDANIE

Centralnej Biblioteki Pedagogicznej Kuratorjum O.S.W. za 1926 rok.

W r. 1926 Czytelnia była otwarta przez 283 dni (od 15 lipca do 1 września czytelnia była zamknięta). W ciągu tego czasu odwiedziło czytelnię 3397 osób, od 1 do 37 osób dziennie, od 97 do 411—miesięcznie. Najwyższa frekwencja była w marcu, najniższa — w lipcu. Średnia frekwencja miesięczna—308 osób, średnia—dzienna—12 osób. W stosunku do 1925 roku frekwencja zwiększyła się w trójnasób.

Biblioteka (wypożyczalnia) była otwarta przez 287 dni (od 15 lipca do 1 września wypożyczalnia funkcjonowała 2 razy tygodniowo). W ciągu roku odwiedziło b-kę 8149 osób; od 4 do 57 osób dziennie, od 399 do 894 miesięcznie. Średnia dzienna 28 osób, średnia miesięczna 679 osób, najmniejsza frekwencja w sierpniu, największa w listopadzie. Książek w tym czasie wypożyczono 13957, od 7 do 112 dziennie, od 747 do 1446 miesięcznie; średnio wypożyczono dziennie 48 ks., miesięcznie 1163 ks.

Ilość abonentów z 162 na 1.I.26 wzrosła do 450 w ciągu roku, ale ponieważ ubyło w ciągu roku 112 dawnych abonentów, ilość takowych na 31.XII.26 r. wyniosła 338 osób, 195 kobiet i mężczyzn 143. Z m. Wilna 285 osób i z okolic 53 osoby. Z całej liczby abonentów, (338) przypada na nauczycieli 279, (z nich 15 ze szkół prywatnych, reszta 264—państwowych), z tego profesorów Uniwersytetu — 3, nauczycieli szkół średnich — 61, szkół powszechnych 215 (w tej liczbie 28 nauczycieli kursu wyższego humanist.), na pracowników Kuratorjum i inspektoratów 46, studentów 7 i osób obcych szkolnictwu 6, razem 338.

Składkę członkowską na b-kę płaciła większa ilość nauczycieli, mianowicie 434 na 31.XII.1926 r.

Stan księgozbioru na 31.XII.1926 r. przedstawia się następująco: książek skatalogowanych i zinwentaryzowanych—7032, tylko zinwentaryzowanych—783. W maju został uporządkowany księgozbiór rosyjski, otrzymany w 1925 r. od Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego. Dla ulokowania go dodano B-ce jeden pokój, zmontowano dlań półki, poczem udostępniono publiczności korzystanie zeń. Księgozbiór ten (1779 Nr. Nr., tomów około 3000), posiada dawny inwentarz działowy, który pozwala zeń ko-

rzystać, ale jeszcze nie został wciągnięty do ogólnego inwentarza i skatalogowany według ogólnie przyjętego w b-ce systemu.

Niezinwentaryzowanych książek w b-ce — pozostałość po dawnej B-ce Kuratorjum, około 1500. Razem około 12300 t. Nabyto książek w 1926 r. za ogólną sumę 7342 zł. 14 gr., z tego 4000 zł. dało Ministerstwo W. R. i O. P., reszta pochodzi ze składek członkowskich.

Następujące osoby ofiarowały b-ce książki w roku 1926:

1) p. Kur. Ryniewicz 6 ks.	4) p. J. Makowiecki 2 ks.
2) p. Nacz. Fedorowicz 2 ks.	5) p. W. Gorzuchowski 2 ks.
3) p. L. Kępiński 4 ks.	6) p. pr. J. Rudnicki 1 ks.

Prócz tego b-ka otrzymała przez p. A. Dmochowskiego, dyrektora Pracowni Przyrodniczej, księgozbiór z dziedziny ludoznawstwa i etnografji w ilości 73 ks. = 125 tomów. Książki te były złożone w Pracowni przez p. J. Poczetowską i miały być początkiem b-ki ludoznawczej, której założenie nie doszło do skutku.

W grudniu b-ka oddała b-ce Ministerstwa W. R. i O. P. w Warszawie 10 roczników wyd. „Żurnal M-wa Narodnego Proświeszczenia”, których brakowało tej b-ce do kompletu, a które są M-wu więcej potrzebne niż Wilnu; wzamian zaś za nie b-ka otrzymała 149 tomów książek prawie wyłącznie z dziedziny pedagogiki i metodyki.

W lipcu Zarząd b-ki, pragnąc wprowadzić w pracy b-ki pewne zmiany i ulepszenia i chcąc zasięgnąć zdania czytelników w tej kwestji, ogłosił w „Dzienniku Urzędowym” ankietę do czytelników, ale odpowiedzi wcale nie nadeszły. Wówczas ta sama ankieta została wydrukowana na blankietach i rozdana czytelnikom. Na 200 zgórą rozesłanych ankiet otrzymano zaledwie 11 odpowiedzi, których mała ilość nie daje zupełnie dokładnego pojęcia o życzeniach czytelników.

Książki nadesłane.

1. Ks. J. Makłowicz. „Śpiewniczek religijny” str. 64. Cena 24 gr.
2. Tenże.— „Mały modlitewnik dla młodzieży” (wychowawczy) str. 64. Cena 30 gr.
4. Tenże.— „Złote czytanki dla młodzieży”. Tom I, II i III. Cena 30 gr.
5. Ks. dr. G. Szmyd. „Dzieje biblijne” cz. II. Nakład Ossolineum.
6. M. Szpyrkówna. „Godzina bije”. Nakład Ossolineum.
7. J. Reuttówna. „Z dziejów Litwy”. Cena 1 złoty. Księg. Stow. Naucz. Pol. w Wilnie.
8. E. Wróblewska: „Rok 1863”. Cena 1 złoty. Księg. Stow. Naucz. Polsk. w Wilnie.

Sprostowanie.

W Nr. 1 Dziennika Urzędowego z dnia 10. I. 27 r. poz. 2 str. 10 w wierszu 21-ym zamiast słów „przewidziane w art. 35, 67, 68, 73 i 78” powinno być „przewidziane w art. 35, 67, 68, 73 i 79”.

SPRAWOZDANIE KASOWE
Dziennika Urzędowego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego
za rok 1926.

WINIEN.

MA.

Fundusz wydawniczy	2538.—	Druk Dziennika	4097.05
Sumy zaofiarowane	3.49	Przesyłka Dziennika	127.53
Prenumerata	5442.70	Koszty administracji	827.50
Sprzedaż pojedynczych numerów	106.30	Drobne wydatki	248.38
Przychód za ogłoszenia	2.50	Gotówka w P. K. O.	2790.55
Sumy depozytowe	3.—	Gotówka w Kasie podreecznej .	4.98
	8095.99		2795.53
			8095.99

Redaktor (—) *Dr. Zygmunt Fedorowicz.*Administrator (—) *Ludwik Kępiński.*

Komisja Rewizyjna:

- (—) *Edmund Jakowicki*, przedstawiciel Stow. Naucz. Polskiego w Wilnie.
- (—) *Stanisław Jastrzębski*, przedstawiciel Wil. Koła T. N. S. W.
- (—) *Edmund Zobczyński*, przedstawiciel Związku Zaw. Naucz. Pol. Szk. Śr.
- (—) *Józefa Iwaszkiewiczówna*, przedstawicielka Stow. Chrześc. Nar. Naucz. Szk. Powsz.

OGŁOSZENIE.

Nakładem Dziennika Urzędowego Kuratorjum
Okręgu Szkolnego w Wilnie
wydane zostały następujące broszury:

Ustawa

z dnia 1 lipca 1926 roku

O stosunkach służbowych nauczycieli

Cena 60 groszy.

Zbiór

Najważniejszych przepisów rachunkowo- kasowych, dotyczących władz szkolnych I-ej instancji

opracował

Eugenjusz Koźmiński,

kierownik Oddz. Finans. Kuratorjum Okr. Szkoln. w Wilnie.

Cena 4 złote.

Ceny wyżej podane obejmują również koszt przesyłki za zaliczeniem pocztowem.

Zamówienia przysyłać należy do Administracji Dziennika Urzędowego K. O. S. W. w Wilnie, Wolana 10.

Warunki umieszczenia ogłoszeń: Cała strona zł. 120.—, Pół strony 65 zł.—
Ćwierć strony zł. 35.—. Ogłoszenia mniejsze niż $\frac{1}{4}$ kolumny liczą się od wyrazu po 20 gr
za wyraz.

Ogłoszenia umieszcza się **tylko po zapłaceniu zgóry** przypadającej należności
(konto Nr. 30466) w P. K. O.. Administracja pozostawia bez odpowiedzi nadesłane do
druku ogłoszenia, o ile jednocześnie należność nie została wpłacona.

Druk. „Lux”, Wilno.

